

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-149

O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA

PRVI DEO
OPŠTI DEO

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Svrha zakona

Svrha ovog Zakona je izvršenje krivičnih sankcija, prekršajnih sankcija i mera obaveznog tretmana i izvršenje mere pritvora.

Član 2
Delokrug važenja Zakona

1. Krivične sankcije izvršavaju se u skladu sa ovim Zakonom.
2. Prema ovom Zakonu krivične sankcije čine glavne kazne, alternativne kazne, dopunske kazne i sudska opomena.

3. Izvršenje mere obaveznog tretmana rehabilitacije izvršavaju se u posebnoj ustanovi u skladu sa ovim Zakonom.

Član 3

Izvršenje krivičnih sankcija koje izreknu domaći i strani sudovi

Odredbe ovog zakona primenjuju se na izvršenje krivičnih sankcija koje izreknu domaći i strani sudovi, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, Zakonikom o sudskom postupku prema maloletnim licima, prekršajnim zakonom i međunarodnim sporazumima.

Član 4

Svrha izvršenja krivičnih sankcija

Izvršenje krivičnih sankcija ima za cilj resocijalizaciju i reintegraciju osuđenog lica u društvo i njegovu pripremu za odgovoran život i ponašanje. Izvršenje krivičnih sankcija služi još i zaštiti društva time što sprečava izvršenje drugih krivičnih dela i odvraća druge od izvršenja krivičnih dela.

Član 5

Rukovodeća načela

1. Krivične sankcije izvršavaju se na način koji obezbeđuje humano postupanje i poštovanje dostojanstva svakog pojedinca. Osuđeno lice ne sme da se podvrgne mučenju ili nehumanom i ponižavajućem postupku.

2. Krivične sankcije izvršavaju se potpuno nepristrasno. Niko ne sme da bude diskriminisan na osnovu rase, boje kože, pola, jezika, vere, političkih ili drugih stavova, nacionalnog i socijalnog porekla, pripadnosti bilo kojoj zajednici, imovinskog stanja, ekonomskog i društvenog položaja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničenih sposobnosti ili bilo kakvog drugog ličnog statusa u Republici Kosovo.

3. U cilju eliminisanja uzroka korupcije u kazneno popravnoj službi, kaznenim ustanovama i Službi za uslovnu slobodu, u skladu sa ovim Zakonom i pratećim podzakonskim aktima koji će biti doneti za sprovođenje ovog Zakona, treba propisati odredbe za borbu protiv korupcije, naročito za promovisanje i postojanje jasnog sistema nagrađivanja i kažnjavanja u sprovođenju programa rada; izraditi etičke standarde itd., kao mehanizme za borbu protiv korupcije

4. Pri izvršenju krivičnih sankcija, stalno moraju da se poštuju prava osuđenog lica. Ta prava mogu da se ograniče samo u meri koja je neophodna za izvršenje krivične sankcije u skladu sa zakonom i međunarodnim standardima ljudskih prava.

5. Izvršenje krivičnih sankcija treba da u što većoj meri stimuliše učešće osuđenog lica u njegovoj resocijalizaciji i reintegraciji u društvo naročito putem planiranja kazne i pojedinačnih planova, kao i putem saradnje društva na postizanju takvog cilja.

6. Cilj resocijalizacije i reintegracije osuđene osobe u zajednicu postiže se još podsticanjem i organizovanjem učešća javnih i privatnih institucija ili organa i pojedinaca u procesu reintegracije.

Član 6

Početak izvršenja krivičnih sankcija

1. Izvršenje krivične sankcije počinje kada odluka kojom je izrečena krivična sankcija postane pravosnažna i nema zakonskih prepreka za njeno izvršenje.

2. Izvršenje krivične sankcije može da počne pre nego što odluka kojom je krivična sankcija izrečena postane pravosnažna, ali samo u slučajevima kada je to izričito propisano zakonom.

Član 7

Odlaganje i obustavljanje izvršenja krivične sankcije

Izvršenje krivične sankcije može da bude odloženo i obustavljeno pod uslovima propisanim zakonom.

Član 8

Administrativne takse za podneske

Administrativne takse se ne plaćaju za podneske, službene radnje i odluke u vezi sa primenom odredbi ovog Zakona, osim ako je drugačije propisano zakonom.

Član 9

Vođenje evidencije

1. O licima prema kojima se izvršavaju krivične sankcije i pritvor vodi se odgovarajuća evidencija.

2. Podzakonskim aktom Ministarstva pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo) uređuje se vođenje i čuvanje evidencije.

Član 10

Finansijska sredstva za izvršenje krivičnih sankcija

1. Finansijska sredstva za izvršenje krivičnih sankcija obezbeđuju se iz budžeta Republike Kosovo.

2. Osuđeno lice ne plaća troškove izvršenja krivične sankcije, osim ako je drugačije propisano zakonom.

DRUGI DEO

IZVRŠENJE GLAVNIH KAZNI

POGLAVLJE II

IZVRŠENJE KAZNE ZATVORA I KAZNE DOŽIVOTNOG ZATVORA

Član 11

Dovođenje osuđenog lica u kaznenu ustanovu

1. Lica osuđena na kaznu zatvora i kaznu doživotnog zatvora dovode se u kaznene ustanove radi izdržavanja kazne zatvora i kazne doživotnog zatvora u skladu sa propisom kojeg donosi Ministar.
2. Izuzetno, na molbu osuđenog lica, generalni direktor Kazneno popravne službe može iz opravdanih razloga da ukine rešenje o mestu izdržavanja kazne i promeni ga. U vezi s tim i razlozima promene treba da se, što je pre moguće, pismeno obavesti ministar.
3. Protiv rešenja direktora Kazneno popravne službe iz stava 2 ovog člana dopuštena je žalba ministru, u roku od tri (3) dana od dana prijema rešenja. Žalba ne zadržava izvršenje rešenja

Član 12

Upućivanje osuđenih lica u kazneno popravne ustanove

1. Lice osuđeno na kaznu zatvora može se uputiti u centar za pritvor ako trajanje kazne zatvora, računajući pritvor ili drugo lišenje slobode u vezi sa krivičnim delom, nije duže od tri (3) meseca.
2. Lice osuđeno na zatvorsku kaznu upućuje se u kazneno popravnu ustanovu ako je trajanje kazne zatvora, računajući pritvor ili drugo lišenje slobode u vezi sa krivičnim delom, duže od tri (3) meseca.
3. Lice osuđeno na doživotnu kaznu zatvora upućuje se u kazneno popravnu ustanovu.

Član 13

Radnje koje prethode upućivanju osuđenih lica u kazneno popravne ustanove

1. Kad sud koji je doneo prvostepenu odluku nije nadležan da uputi osuđenog na izdržavanje kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora, taj sud mora da pošalje nadležnom sudu pravosnažnu odluku zajedno sa ličnim podacima o osuđenom licu prikupljenim u krivičnom postupku u roku od tri (3) dana od dana pravosnažnosti odluke.
2. Nadležni sud pokreće postupak upućivanja osuđenog na izdržavanje kazne zatvora ili kaznu doživotnog zatvora u roku od tri (3) dana od prijema odluke.

Član 14
Nadležnost za upućivanje osuđenih lica na izdržavanje kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora

1. Osnovni sud koji je izrekao kaznu nadležan je za upućivanje kažnjelog lica na održavanje zatvorske, ili doživotne zatvorske kazne.
2. Isti sud zadržava nadležnost i kada osuđeni naknadno promeni svoje prebivalište ili boravište.

Član 15
Nadležni sud za slanje lica na održavanje kazne kada je njegov boravak nepoznat

Kada nije poznato boravište i prebivalište osuđenog lica, nadležan sud koji upućuje osuđeno lice na izdržavanje kazne zatvora ili kaznu doživotnog zatvora je osnovni sud koji je doneo prvostepenu odluku, a ako je tu odluku doneo Apelacioni sud, onda je nadležan osnovni sud koji se nalazi u sedištu Apelacionog suda.

Član 16
Naredba suda za prijavu u instituciji za održavanje kazne

1. Nadležni sud izdaje pisani nalog osuđenom licu da se određenog dana javi u kazneno popravnu ustanovu na izdržavanje kazne zatvora ili kaznu doživotnog zatvora.
2. Rok između prijema naloga i dana za javljanje ne sme da bude kraći od osam (8) dana ni duži od petnaest (15) dana.
3. Nadležni sud obaveštava kazneno popravnu ustanovu o datumu na koji osuđeno lice mora da se javi u ustanovu i dostavlja pravosnažnu odluku zajedno sa ličnim podacima osuđenog lica prikupljenim u krivičnom postupku.

Član 17
Početak izdržavanja kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora

1. Kazneno popravna ustanova obaveštava nadležni sud da li se osuđeno lice javilo na izdržavanje kazne.
2. Izdržavanje kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora računa se od dana kada se osuđeno lice javilo u kazneno popravnu ustanovu.

Član 18
Dovođenje osuđenog lica na održavanju kazne silom

1. Kad se osuđeno lice koje je uredno pozvano radi izdržavanja kazne zatvora ne javi u kazneno popravnu ustanovu, sud naređuje njegovo privođenje. Ako se osuđeno lice skriva ili je u bekstvu, sud naređuje raspisivanje poternice.
2. Izdržavanje kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora računa se od dana kada je osuđeno lice lišeno slobode.

Član 19
Troškovi prevoza

1. Kazneno popravna ustanova nadoknađuje osuđenom licu troškove javnog saobraćaja od mesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, do kazneno popravne ustanove.
2. Osuđeno lice plaća troškove svog prinudnog dovođenja u kazneno popravnu ustanovu.

Član 20
Odlaganje izvršenja kazne zatvora i kazne doživotnog zatvora

1. Izvršenje kazne zatvora može da se odloži na zahtev osuđenog lica:
 - 1.1. do izlečenja bolesti, ako je osuđeni oboleo od teške akutne bolesti;
 - 1.2. najkasnije do navršavanja treće godine života deteta, ako je osuđena žena navršila šesti mesec trudnoće ili ima dete mlađe od godinu dana;
 - 1.3. najduže tri (3) meseca od dana početka odlaganja izvršenja, ako je bračni drug, dete, usvojenik, roditelj ili usvojlac osuđenog lica preminuo ili oboleo od neke teške bolesti;
 - 1.4. najduže šest (6) meseci od dana početka odlaganja izvršenja, ako je supruzi osuđenog ostalo do tri (3) meseca do porođaja, ili ako je prošlo manje od šest (6) meseci od dana kada se porodila kada nema nijednog drugog člana porodice koji bi joj pomogao;
 - 1.5. najduže šest (6) meseci od dana početka odlaganja izvršenja, ako je bračni drug ili drugi član porodične zajednice osuđenog lica pozvan da sa osuđenim licem izdržava kaznu zatvora, ili ako je neko od njih već u zatvoru;
 - 1.6. najduže tri (3) meseca od dana početka odlaganja izvršenja, ako je osuđeno lice zatražilo odlaganje zbog poljoprivrednih ili sezonskih radova koji ne mogu biti odloženi ili zbog radova uzrokovanih nekom nezgodom a porodica osuđenog lica nema potrebnu radnu snagu;
 - 1.7. najduže tri (3) meseca od dana odlaganja izvršenja ako je osuđeno lice obavezno da završi posao koji je već započeo i čije bi neizvršenje izazvalo znatnu štetu;

1.8. najduže šest (6) meseci od dana početka odlaganja izvršenja, ako osuđeno lice zahteva odlaganje da bi završilo školovanje ili polaganje ispita kojeg je spremao.

2. Dan donošenja rešenja o odlaganju izvršenja smatra se danom početka odlaganja izvršenja.
3. Kažnjenik može da traži odlaganje kazne najviše dva puta za bilo koji od razloga predviđenih ovim članom.
4. Izvršenje kazne se ne može odložiti, ukoliko bi izvršenje kazne, ili jednog dela kazne, postalo nemoguće zbog zastarevanja.

Član 21

Postupak za odlaganje izvršenja kazne zatvora

1. Osuđeno lice mora da preda molbu za odlaganje izvršenja kazne u roku od sedam (7) dana od prijema odluke o izdržavanju kazne.
2. Ukoliko se nalog ne može uručiti okrivljenom, isti se uručuje nekom od punoletnih članova porodice, ili se ostavlja obaveštenje o danu i času uručivanja. Ukoliko se kažnjeni ne nalazi u njegovoj adresi određenog dana i vremena, njemu se nalog zalepljuje na vrata. Ovakvo uručivanje smatra se urednim.
3. Ako nakon isteka perioda od sedam (7) dana dođe do ozbiljne akutne bolesti osuđenog lica ili smrti supružnika, deteta, usvojenika, roditelja ili usvojioca, molba se može podneti do dana kad je osuđeno lice dužno da se javi na izdržavanje kazne.
4. Zahtev za odlaganje izvršenja mora da sadrži razloge za odlaganje, dokaze koji potkrepljuju zahtev za odlaganje i period na koji se traži odlaganje.

Član 22

Molba za odlaganje izvršenja kazne

1. Zahtev za odlaganje izvršenja podnosi se predsedniku nadležnog osnovnog suda.
2. Ako uz zahtev nisu priloženi dokazi, predsednik osnovnog suda nalaže osuđenom licu da podnese dokaze u roku od osam (8) dana i upozorava ga da će u suprotnom njegov zahtev biti odbijen.

Član 23

Odluka u vezi sa molbom za odlaganje izvršenja kazne

1. Predsednik nadležnog osnovnog suda odlučuje o zahtevu za odlaganje izvršenja kazne u roku od tri (3) dana od prijema zahteva. Pre nego što donese rešenje sud, može da sprovede potrebnu istragu kako bi utvrdio činjenice iz zahteva.
2. Predsednik nadležnog osnovnog suda odbacuje zahtev za odlaganje izvršenja kazne:

- 2.1 ako zahtev nije podnet blagovremeno;
- 2.2. ako je zahtev podnelo neovlašćeno lice;
- 2.3 ako uz zahtev nisu blagovremeno priloženi dokazi.

Član 24 **Žalba**

1. Osuđeno lice može da uloži žalbu na prvostepeno rešenje predsedniku Apelacionog suda u roku od tri (3) dana od prijema rešenja.
2. Predsednik Apelacionog suda odlučuje o žalbi u roku od tri (3) dana od prijema žalbe.

Član 25 **Obustavljanje izvršenja kazne zbog molbe za odlaganje**

1. Zahtev za odlaganje izvršenja zadržava izvršenje kazne do pravosnažnosti odluke kojom je odlučeno po zahtevu.
2. Predsednik nadležnog osnovnog suda koji posle odbijanja zahteva po drugi put utvrdi da je pravo na zahtevanje odlaganja zloupotrebjeno, donosi odluku da žalba ne odlaže izvršenje odluke.

Član 26 **Izveštaj o zdravstvenom stanju zbog teške bolesti**

Osuđeno lice kojem je odloženo izvršenje kazne zbog ozbiljne akutne bolesti mora da dostavlja izveštaj o svom zdravstvenom stanju od medicinske institucije u kojoj se nalazi na lečenju jednom u tri (3) meseca, a na zahtev nadležnog suda i češće.

Član 27 **Opoziv i prekid odlaganja izvršenja kazne zatvora**

1. Predsednik nadležnog osnovnog suda opozvaće odlaganje izvršenja kazne zatvora ako se naknadno ustanovi da razlozi za odobrenje odlaganja nisu postojali ili su prestali da postoje, ili da je osuđeno lice iskoristilo period odlaganja u neku drugu svrhu a ne onu zbog koje mu je odobreno odlaganje.
2. Ako je odlaganje odobreno trudnici koja potom rodi mrtvo dete, odlaganje se prekida šest (6) meseci posle porođaja, a ako dete umre posle porođaja, odlaganje se prekida šest (6) meseci od smrti deteta.
3. Ako je odlaganje odobreno majci deteta mlađeg od godinu dana koje potom umre, odlaganje se prekida šest (6) meseci od smrti deteta.

Član 28

Žalba protiv rešenja za opozivanje (revokaciju), odnosno prestanak odlaganja izvršenja kazne zatvora

1. Osuđeno lice ima pravo žalbe na rešenje o opozivu ili prekid odlaganja izvršenja kazne zatvora pod istim uslovima kao i za žalbu na rešenje kojim je odlučeno o zahtevu za odlaganje.
2. Žalba odlaže izvršenje rešenja.

Član 29

Odlaganje izvršenja kod primene vanrednih pravnih lekova

1. Sud koji odlučuje o zahtevu za ponavljanje krivičnog postupka podnetog u korist osuđenog lica može da odloži izvršenje kazne zatvora, čak i pre nego što rešenje kojim se dozvoljava ponavljanje krivičnog postupka stupi na snagu.
2. Sud koji odlučuje o zahtevu za vanredno ublažavanje kazne može da odloži izvršenje kazne zatvora u zavisnosti od sadržine zahteva.

Član 30

Odobrenje za odlaganje izvršenja kazne zatvora na zahtev državnog tužioca

1. Na zahtev nadležnog državnog tužioca uvek se odobrava odlaganje izvršenja kazne zatvora do donošenja odluke o pravnom leku.
2. Odluka o odlaganju izvršenja kazne zatvora prestaje da važi ako državni tužilac ne iskoristi pravni lek u roku od trideset (30) dana od prijema odluke o odlaganju izvršenja.

Član 31

Prijem osuđenog lica u kazneno popravnu ustanovu

1. Kada se osuđeno lice prima u kazneno popravnu ustanovu, prvo se utvrđuje njegov identitet, osnova i ovlašćenje za njegovu kaznu zatvora ili doživotnog zatvora, a zatim se podvrgava lekarskom pregledu u roku od dvadeset i četiri (24) sata od dolaska ili prvog narednog radnog dana od dolaska u ustanovu. Ime osuđenog lica, osnova i ovlašćenje za njegovu kaznu zatvora ili doživotnog zatvora, datum i vreme dolaska u kazneno popravnu ustanovu, kontrola i lekarski izveštaj upisuju se u registar i lični dosije osuđenika.
2. Prilikom prijema u kazneno popravnu ustanovu osuđeno lice biva obavešteno o pravima i obavezama koje ima tokom izdržavanja kazne, u pisanom obliku. Nepismeno osuđeno lice dobija te informacije usmeno.
3. Odredbe ovog Zakona i podzakonskog akta o pravilima kućnog reda u kazneno popravnoj ustanovi su na raspolaganju tokom celokupnog izdržavanja kazne na jezicima osuđenih lica, u skladu sa Zakonom o upotrebi službenih jezika.

4. Postupci iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana ne vrše se u prisustvu drugih osuđenih lica. Osuđeno lica biće fotografisano.

Član 32 **Kućni red**

1. Podzakonskim aktom o kućnom redu kazneno popravne ustanove (u daljem tekstu: akt o kućnom redu), koji donosi ministar, uređuju se organizacija i način života osuđenih lica i pritvorenih lica, a naročito:

- 1.1. prijem i smeštaj;
- 1.2. upoznavanje sa kućnim redom i drugim pravilima;
- 1.3. Ishrana, zdravstvena zaštita i sprovođenje mera higijene;
- 1.4. Način zadovoljenja verskih potreba;
- 1.5. Prepiska, prijem poseta i paketa;
- 1.6. Vrsta i količina prehrambenih proizvoda koje sme da primi;
- 1.7. Uslovi i način raspolaganja novcem dobijenim kao naknadu za rad i nagradu;
- 1.8. Način korišćenja godišnjeg odmora;
- 1.9. Održavanje reda i discipline;
- 1.10. Sistem disciplinskih prekršaja i sankcija;
- 1.11. Uslovi i način primene disciplinskih mera, mera samice;
- 1.12. Vrste privilegija, uslovi i način za korišćenje svih privilegija;
- 1.13. Organizovanje kulturnih, nastavnih, sportskih i zabavnih aktivnosti;
- 1.14. Boravak na otvorenom prostoru;
- 1.15. Puštanje iz zatvora i pomoć prilikom oslobađanja od izdržavanja kazne zatvora ili pritvora;
- 1.16. Druga pitanja koja su od značaja za način izdržavanja kazne zatvora i mere pritvora.

Član 33

Raspoređivanje osuđenog lica u kazneno popravnu ustanovu

1. Kazneno popravna ustanova omogućava osuđenom licu da odmah posle prijema stupi u kontakt sa članovima porodice. Stranom državljaninu pruža se mogućnost da pisanim putem ili telefonom stupi u kontakt sa diplomatskim predstavnikom ili nadležnom kancelarijom države čije državljanstvo ima.
2. Ako osuđeno lice ima maloletnu decu ili osobe za čije je staranje isključivo odgovorno, kazneno popravna ustanova o tome obaveštava organ starateljstva.
3. Prilikom raspoređivanja osuđenog lica u određenu kazneno popravnu ustanovu ili u neku posebnu jedinicu kazneno popravne ustanove treba imati u vidu njegovu starost, vrstu i težinu kazne, činjenicu o ranijem kažnjavanju, njegovo fizičko i mentalno zdravlje, zahtev za posebni tretman, mesto prebivališta ili boravišta njegove porodice, njegovu bezbednost, kao i razloge vezane za obrazovanje ili posao koji mogu biti od značaja za njegovu reintegraciju u društvo i druge kriterijume utvrđene podzakonskim aktom koji donosi ministar.
4. Prilikom raspoređivanja osuđenog lica takođe treba voditi računa o mogućnosti za sprovođenje zajedničkih programa resocijalizacije i potrebi da se izbegnu negativni uticaji.
5. Osuđena lica muškog i ženskog pola smeštaju se odvojeno. Trudnice, žene pred porođajem i majke koje se staraju o svojoj deci moraju da budu smeštene odvojeno od ostalih žena na izdržavanju kazne.
6. Punoletna lica se ne smeštaju zajedno sa maloletnim licima u kazneno popravnoj instituciji ili u nekom delu kazneno popravne institucije.
7. Osuđena lica ne mogu da budu smeštena u isti deo ustanove sa osobama kojima je određen pritvor.
8. Treba uložiti najveće napore da osobe osuđene prvi put budu odvojene od osoba koje su već bile na izdržavanju kazne zatvora.

Član 34

Odvajanje osuđenih lica

1. Na molbu osuđenog lica direktor kazneno popravne ustanove može da dozvoli osuđenom licu da bude odvojeno od drugih osuđenih lica u nekoj posebnoj jedinici kazneno popravne ustanove, ako utvrdi da su razlozi navedeni u zahtevu osuđenog lica opravdani i da ne postoje druge mogućnosti za njihovo rešavanje.
2. Direktor kazneno popravne ustanove može da naloži da se osuđeno lice odvoji od drugih osuđenih i bez molbe osuđenog lica za odvajanjem, samo ako je ta mera neophodna:
 - 2.1. da se izbegne opasnost po život ili zdravlje osuđenog lica ili drugih lica;
 - 2.2. da se izbegne pretnja po bezbednost kazneno popravne ustanove zbog trajnog prisustva osuđenog lica među zatvorenicima i drugim licima u zatvoru, ili

2.3. da se obezbedi integritet istrage u vezi nekog disciplinskog pitanja.

3. Odluka iz stavova 1 i 2 ovog člana donosi se posle ispitivanja svih relevantnih okolnosti. Odvajanje ne može da se naloži na vreme duže od trideset (30) dana. Takva odluka preispituje se onoliko često koliko bude potrebno, a najmanje jednom u deset (10) dana.

4. Kada je odvajanje naloženo radi sprečavanja osuđenog lica da navede drugog osuđenika na težu povredu reda u kazneno popravnoj ustanovi ili radi njegovog sprečavanja na dalje vršenje kriminalnih aktivnosti u kazneno popravnoj ustanovi, osuđeno lice može da bude smešteno u specijalnu jedinicu kazneno popravne ustanove kada se očekuje da to odvajanje potraje duže.

5. Direktor kazneno popravne ustanove može da naredi da osuđenik koji se ponaša nasilno prema drugima bude odvojen bez njegovog zahteva, onoliko dugo koliko bude potrebno da se obuzda njegovo nasilno ponašanje.

6. Osuđeno lice odvojeno od ostalih osuđenih lica ima ista prava, privilegije i uslove jednake onima koje uživaju svi drugi zatvorenici u kazneno popravnoj ustanovi, osim onih privilegija koje može da uživa samo zajedno sa ostalim zatvorenicima ili onih koje mu se ne mogu omogućiti zbog postojećih ograničenja u jedinici kazneno popravne ustanove u koju je smešteno odvojeno osuđeno lice.

7. Kvalifikovano zdravstveno osoblje vrši pregled odvojenog osuđenog lica najmanje jednom dnevno i prema potrebi.

8. Odluka o odvajanju osuđenog lica od ostalih osuđenika ukida se čim prestanu da postoje razlozi zbog kojih je odvajanje naređeno ili kad kvalifikovano zdravstveno osoblje utvrdi da bi dalje odvajanje bilo štetno po zdravlje osuđenog lica.

Član 35 Pretres

1. Način pretresa osuđenog lica ne sme da narušava njegovo dostojanstvo. Invazivnost pretresa osuđenog lica treba da bude proporcionalna njegovoj svrsi kako je propisano ovim članom.

2. Ako član osoblja kazneno popravne ustanove opravdano posumnja da osuđeno lice poseduje neki predmet čije mu posedovanje nije dozvoljeno shodno pravilima o unutrašnjem redu, osuđeno lice može da se pretrese ručno ili tehničkim sredstvom dok je odeveno. Ručni pretres vrši član osoblja kazneno popravne ustanove istog pola kao osuđeno lice.

3. Član osoblja kazneno popravne ustanove može da izvrši pretres vizuelnim pregledom golog tela osuđenog lica i kad nema posebnih sumnji, u skladu sa uslovima predviđenim u stavu 6 ovog člana:

3.1. u propisanim uslovima utvrđenim naredbom, ograničenim na situacije u kojima je osuđeno lice bilo na mestu na kojem je moglo da ima pristup nedozvoljenom predmetu koji može da se sakrije na telu ili u telu; ili

3.2. kad osuđeno lice ulazi ili izlazi u prostor sa odvojenim osuđenim licima.

4. Ako član osoblja kazneno popravne ustanove opravdano posumnja da osuđeno lice poseduje neki nedozvoljeni predmet i uveri direktora kazneno popravne ustanove da je potreban pretres golog tela osuđenog lica putem vizuelne inspekcije radi pronalaženja nedozvoljenog predmeta, takav pretres može da se izvrši pod uslovima utvrđenim u stavu 6 ovog člana.

5. Ako član osoblja kazneno popravne ustanove opravdano posumnja da osuđeno lice poseduje neki nedozvoljeni predmet i da je potreban pretres vizuelnom inspekcijom golog tela osuđenog lica da bi se pronašao nedozvoljeni predmet, on može da izvrši takav pretres u skladu sa uslovima utvrđenim u stavu 6 ovog člana, bez prethodnog odobrenja direktora kazneno popravne ustanove, ako bi odlaganje uzrokovano traženjem tog odobrenja dovelo do opasnosti po život ili bezbednost ljudi.

6. Pretres vizuelnom inspekcijom golog tela osuđenog lica:

6.1. vrše dva (2) radnika kazneno popravne ustanove istog pola kao osuđeno lice i u posebnoj prostoriji bez prisustva ostalih lica;

6.2. nikad ne sme da se vrši u prisustvu lica različitog pola od pola osuđenog lica; i

6.3. ne uključuje istovremeno razodevanje gornjih i donjih delova tela osuđenog lica.

7. Ako član osoblja kazneno popravne ustanove opravdano posumnja da osuđeno lice poseduje nedozvoljeni predmet skriven u telesnim šupljinama, o tome obaveštava direktora kazneno popravne ustanove. Ako se direktor kazneno popravne ustanove uveri da postoji osnovana sumnja da osuđeno lice drži nedozvoljeni predmet skriven u svojim telesnim šupljinama i da je potrebno fizičko ispitivanje njegovih telesnih šupljina da bi se našao nedozvoljeni predmet, direktor može da izda pisano ovlašćenje za takav fizički pretres uz saglasnost osuđenog lica. Takav fizički pretres vrši samo kvalifikovano zdravstveno osoblje istog pola kao i osuđeno lice, u posebnoj prostoriji.

8. Svaki nedozvoljeni predmet otkriven prilikom pretresa ili fizičkog pretresa telesnih šupljina može da se oduzme.

9. Pretres ćelije osuđenog lica vrši se uz poštovanje njegove lične imovine.

Član 36 **Smeštaj osuđenih lica**

1. Osuđeno lice ima pravo na smeštaj u skladu sa savremenim higijenskim uslovima i lokalnim klimatskim prilikama.

2. Prostorije u kojima osuđeno lice živi i radi moraju da budu dovoljno prostrane da svako osuđeno lice ima na raspolaganju najmanje osam (8) kubnih metara prostora i kada je to moguće devet (9) kvadratnih metara za osuđenike u zajedničkim ćelijama a četiri (4) kvadratnih metara za osuđenike u samici i dovoljno prirodno i veštačko osvetljenje za rad i čitanje, kao i grejanje i ventilaciju.

3. Prostorije ne smeju da budu vlažne i moraju da imaju adekvatne sanitarne instalacije i ostale uređaje neophodne za ličnu higijenu.

4. U zajedničke prostorije smeštaju se osuđena lica koja su primerena za druženje sa drugima pod tim uslovima.

Član 37 **Obavljanje fizičkih vežbi**

Osuđeno lice ima pravo da fizički vežba u meri potrebnoj za održavanje svog zdravlja i da provede najmanje dva (2) sata dnevno van zatvorenog prostora u slobodnom vremenu. Ako vremenski uslovi dozvoljavaju, osuđeno lice može da se bavi fizičkim vežbama na otvorenom.

Član 38 **Higijena**

1. Higijena osuđenih lica i higijena prostorija u kazneno popravnim ustanovama se redovno nadgleda.

2. Za obezbeđenje higijene osuđenih lica i higijene prostorija, osuđenim licima mora da bude obezbeđena dovoljna količina hladne i tople vode i odgovarajuća toaletna sredstva i sredstva za čišćenje. Objekti i uređaji za ličnu higijenu moraju da pruže dovoljnu privatnost i da budu dobro održavani i čisti.

3. Osuđenom licu mora da se obezbedi zaseban krevet i dovoljno posteljine koja mora da bude čista prilikom izdavanja, dobro održavana i redovno menjana.

4. Standardi za higijensko sanitarne uslove uređuju se podzakonskim aktom.

Član 39 **Ishrana osuđenih lica**

1. Osuđeno lice ima pravo na odgovarajuću hranu, tri obroka dnevno, za održavanje dobrog zdravlja i snage, koja mora da bude raznovrsna i hranljiva. Ishrana osuđenog lica mora da odgovara njegovom uzrastu i zdravlju, prirodi posla, godišnjem dobu i klimatskim uslovima i ukoliko je to moguće, njegovim verskim i kulturološkim potrebama.

2. Osuđeno lice koje obavlja teške poslove, bolesna osoba, trudnica ili porodilja imaju pravo na hranu koju im preporučuje lekar.

3. Lekar ili drugi stručnjak za ishranu proverava kvalitet obroka i daje savete direktoru kazneno popravne ustanove o njenom kvalitetu pre služenja obroka i beleži svoje nalaze u odgovarajuću knjigu.

4. Ministar donosi administrativno naređenje kojim detaljnije propisuje ishranu osuđenih lica.

5. Po pravilu, Kazneno popravna služba Kosova neposredno rukovodi službom koja snabdeva obrocima osuđena lica u kazneno popravnoj ustanovi.

Član 40 **Stalna dostupnost vode za piće**

1. Osuđeno lice mora stalno da ima na raspolaganju pijaću vodu.
2. Medicinska služba u svakoj kazneno popravnoj ustanovi redovno nadgleda medicinsku ispravnost hrane i vode, primenu dijetetskih tabela i pripremanje obroka.

Član 41 **Odeća osuđenih lica**

1. Osuđeno lice ima pravo na besplatno donje rublje, odeću i obuću koja odgovara lokalnim klimatskim uslovima i dobu godine.
2. Osuđeno lice ima pravo na specijalnu radnu odeću, obuću i opremu potrebnu za rad koji obavlja.

Član 42 **Nošenje uniforme u popravnoj ustanovi**

1. Osuđeno lice mora da nosi uniformu kazneno popravne ustanove.
2. Odeća osuđenog lica ne sme da deluje ponižavajuće ili degradirajuće.
3. Direktor odgovarajuće kazneno popravne ustanove može da dozvoli osobama u centru za pritvor, u otvorenoj kazneno popravnoj ustanovi ili u otvorenoj jedinici kazneno popravne ustanove, da nose svoju odeću.
4. Direktor kazneno popravne ustanove dozvoljava pritvorenicima i osuđenim licima da nose svoju ličnu odeću kada se pojave na sudu ili kada odlaze van zatvora ako se time ne povećava rizik od bekstva.

Član 43 **Zdravstvena zaštita**

1. Osuđeno lice ima pravo na besplatnu zdravstvenu zaštitu.
2. Osuđeno lice kojem kazneno popravna ustanova ne može da pruži adekvatno lečenje, šalje se u zatvorsku bolnicu, odgovarajuću psihijatrijsku ustanovu ili u neku drugu zdravstvenu ustanovu.

3. Vreme provedeno na lečenju van kazneno popravne ustanove računa se u izdržavanje kazne zatvora ili doživotnog zatvora.

Član 44 **Specijalistički lekarski pregled**

1. Na zahtev osuđenog lica direktor kazneno popravne ustanove može da dozvoli specijalistički pregled i kada lekar ustanove nije naložio takav pregled.
2. Osuđeno lice snosi troškove takvog pregleda, osim ako direktor kazneno popravne ustanove odluči drugačije.

Član 45 **Obaveštenje porodice kada je osuđeno lice teško bolestan**

1. Kada osuđeno lice teško oboli, kazneno popravna ustanova obaveštava supruga ili suprugu, decu i usvojenu decu, a ako ih osuđeno lice nema, kazneno popravna ustanova obaveštava njegove roditelje, usvojioce, braću, sestre ili dalje rođake.
2. Na zahtev osuđenog lica, direktor kazneno popravne ustanove može da odobri da druge osobe budu obaveštene o njegovoj bolesti.

Član 46 **Zdravstvena nega**

1. Zdravstvena zaštita u kazneno popravnoj ustanovi sprovodi se u skladu sa opštim pravilima o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenom osiguranju i medicinskim i farmaceutskim uslugama, osim ako nije drugačije propisano ovim Zakonom.
2. Nadležna zdravstvena ustanova pri Ministarstvu zdravlja (u daljem tekstu: zdravstvena ustanova) obezbeđuje uslove za pružanje osnovnih medicinskih usluga.
3. Nadležna zdravstvena ustanova pri Ministarstvu zdravlja obezbeđuje lekarsku, bolničarsku i apotekarsku službu za zadovoljenje potreba zdravstvene zaštite osuđenih lica.

Član 47 **Lekarski pregledi i posete**

1. Lekar obilazi i vrši pregled svakog osuđenog lica po prijemu, a prema potrebi i kasnije, u cilju utvrđivanja mogućih fizičkih i mentalnih oboljenja, preduzima sve neophodne mere za lečenje.
2. Zdravstvena zaštita osuđenog lica obezbeđena je za vreme izdržavanja kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora putem redovnih i povremenih pregleda, bez obzira da li ih je osuđeno lice zatražilo.

3. Lekar svakodnevno obilazi sve bolesnike, osobe koje se požale na bolest ili povredu i osobe pod posebnom pažnjom. Lekar mora odmah da prijavi postojanje bolesti koja zahteva posebno ispitivanje i specijalističku negu.

4. Kada osuđeno lice ispolji ponašanje koje ukazuje da bi mogao da naudi sebi ili izvrši samoubistvo, osoblje mora da preduzme sve neophodne mere da spreči samopovređivanje ili samoubistvo. Ako osuđeno lice pokuša da naudi sebi ili izvrši samoubistvo, profesionalna ekipa stručnjaka iz više oblasti preduzima potrebne mere da bi mu pomogla da reši problem koji ga navodi na takav čin.

5. Osuđeno lice za koje se sumnja ili je utvrđeno da boluje od infektivne ili zarazne bolesti odmah se podvrgava lečenju. Kad se sumnja na mentalni poremećaj ili emotivnu uznemirenost, smesta se preduzimaju odgovarajuće mere u skladu sa važećim zakonom i pravilima o psihijatrijskoj pomoći i mentalnom zdravlju.

Član 48 Medicinska nega

1. Medicinska nega, psihijatrijska ili psihološka procena ili lečenje mogu da se primene samo uz saglasnost osuđenog lica.

2. Osuđeno lice može da odbije davanje pristanka iz stava 1 ovog člana. Kad osuđeno lice nije dalo saglasnost od njega se zahteva da potpiše izjavu da odbija postupak.

3. U cilju sprečavanja samopovređivanja, povređivanja drugih lica ili oštećenja imovine, kazneno popravna ustanova može da upotrebi sredstva za obuzdavanje bez njegove saglasnosti.

Član 49 Medicinski nalazi

Lekarski zaključak o osuđenom licu tretira se kao poverljiv u skladu sa profesionalnom medicinskom praksom i kodeksom medicinske etike.

Član 50 Obaveštenje za loše fizičko ili mentalno zdravlje osuđenog lica

1. Lekar obaveštava direktora kazneno popravne ustanove kad god oceni da se fizičko ili mentalno zdravlje osuđenog lica pogoršalo ili da će se pogoršati od daljeg izdržavanja kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora ili od uticaja nekog od uslova zatvora ili doživotnog zatvora.

2. Lekar u saradnji sa nadležnim zdravstvenim organom obavlja redovne preglede u kazneno popravnoj ustanovi i obaveštava direktora kazneno popravne ustanove o:

2.1. količini, kvalitetu, pripremi i služenju hrane i vode;

2.2. higijeni i čistoći kazneno popravne ustanove i osuđenih lica;

2.3. vodovodu, sanitarijama, grejanju, osvetljenju i ventilaciji u kazneno popravnoj ustanovi; i

2.4. prikladnosti i čistoći odeće i posteljine osuđenih lica.

3. Kad je osuđeno lice obolelo od neke teške bolesti, zdravstvena ustanova preduzima mere da mu omogući najbolji mogući tretman.

Član 51

Zabrana prinudnog hranjenja osuđenog lica

1. Zabranjeno je prinudno hranjenje osuđenog lica.

2. Kad osuđeno lice odbijanjem uzimanja hrane ili lekova ugrozi svoj život ili zdravlje, mogu da se preduzmu potrebne medicinske mere i bez njegove saglasnosti.

Član 52

Pružanje zdravstvenih usluga za trudne žene

1. U kazneno popravnoj ustanovi za žene, zdravstvene usluge medicinske nege za trudnice obezbeđuje zdravstvena ustanova.

2. Kad god je to moguće, treba obezbediti da se deca rode u bolnici van kazneno popravne ustanove. Ako je dete rođeno u kazneno popravnoj ustanovi, taj podatak se ne unosi u izvod rođenih.

Član 53

Zadržavanje deteta od žene koja je osuđena

1. Osuđena žena koja ima dete može da ga zadrži dok dete ne navrší osamnaest (18) meseci starosti, a nakon toga roditelji deteta donose odluku da li će starateljstvo nad detetom biti povereno ocu, drugim rođacima ili drugim osobama.

2. Ako se roditelji ne dogovore o starateljstvu nad detetom, ili ako je njihov dogovor štetan po dete, sud koji je mesno nadležan na osnovu prebivališta, odnosno boravišta majke u vreme kad je bila osuđena, odlučuje kome će dete da bude povereno.

3. Pri donošenju odluke iz stava 2 ovog člana, sud prevashodno vodi računa o tome šta je u najboljem interesu deteta, uključujući zaštitu i sigurnost deteta i njegovu fizičku i emocionalnu dobrobit.

4. Kad dete ostane u kazneno popravnoj ustanovi sa majkom, preduzimaju se posebne mere da se obezbedi dečije odeljenje sa kvalifikovanim osobljem u kojem će dete biti smešteno kada o njemu ne brine majka.

Član 54

Posebne okolnosti i potrebe resocijalizacije u popravnim ustanovama

1. Resocijalizacija u okruženju kazneno popravne ustanove vodi računa o posebnim okolnostima i potrebama svakog lica o čijoj se resocijalizaciji stara. Kako bi se utvrdile sve okolnosti i činioci relevantni za planiranje rehabilitacije lica u kazneno popravnoj ustanovi i njegove reintegracije u društvo posle puštanja iz zatvora, vrši se posmatranje ličnosti na početku izvršenja kazne i nastavlja se za sve vreme izdržavanja kazne.
2. U toku izvršenja kazne program prevaspitanja integriše se ili menja radi prilagođenja ostvarenom napretku i drugim relevantnim okolnostima. Za postizanje ovog cilja izrađuje se adekvatan vremenski plan za realizaciju ovog programa.
3. Osuđeno lice se podstiče da saraduje u realizaciji programa i aktivnosti resocijalizacije u ustanovi.

Član 55

Individualni program za vaspitanje i resocijalizaciju

1. Na osnovu preporuka stručnog osoblja kazneno popravne ustanove, direktor kazneno popravne ustanove donosi individualni program za prevaspitanje i resocijalizaciju za svakog osuđenika.
2. Program resocijalizacije sadrži najmanje sledeće:
 - 2.1. smeštanje u ustanovu ili u sektor unutar ustanove;
 - 2.2. učešće u obrazovnim aktivnostima;
 - 2.3. učešće u aktivnostima profesionalnog osposobljavanja;
 - 2.4. učešće u kulturnim, obrazovnim i sportskim aktivnostima;
 - 2.5. rad i unapređenje profesionalnih veština;
 - 2.6. porodične veze i kontakte sa spoljnim svetom;
 - 2.7. uslove za sticanje prava na posetu kući, za uslovno otpuštanje ili prevremeno puštanje na slobodu; i
 - 2.8. mere koje imaju za cilj pripremanje za konačno puštanje na slobodu.

Član 56

Svrha reintegracije osuđenih lica

1. Cilj reintegracije osuđenih lica u društvo postiže se i putem podsticanja i organizovanja učešća institucija ili javnih i privatnih organa i pojedinaca u aktivnostima prevaspitanja i resocijalizacije.

2. Lica koja su zainteresovana i pokazuju sposobnost da podrže kontakte između osuđenih lica u kazneno popravnim ustanovama i spoljašnje zajednice, dobijaju dozvolu da posete kazneno popravne ustanove pod nadzorom direktora i uz ovlašćenje od Ministarstva pravde.

Član 57 Podnesci

1. Osuđeno lice ima pravo da šalje podneske nadležnim organima.
2. Strani državljanin ima pravo da šalje podneske ambasadi, diplomatskoj misiji i kancelariji za vezu ili diplomatskoj misiji države čiji je državljanin ili državi koja štiti njegove interese. Strani državljanin koji nije pod zaštitom nijedne države ima pravo da šalje podneske nadležnim organima i organizacijama u Republici Kosovo i nadležnim međunarodnim organizacijama
3. Osuđeno lice ima pravo da prima i šalje podneske posredstvom kazneno popravne ustanove.

Član 58 Prepiska

1. Osuđeno lice ima neograničeno pravo na prepisku.
2. Osuđeno lice ima pravo na privatnost pisama i drugih sredstava komunikacije.
3. Pismo ili druga pošiljka mogu da se otvore samo ako postoji osnovana sumnja da sadrže neki nedozvoljeni predmet.
4. Osuđenom licu omogućava se prisustvo pri otvaranju njemu upućenog ili od njega poslatog pisma ili druge pošiljke shodno stavu 3 ovog člana. U slučaju da nije prisutan, mora da o tome bude odmah obavješten. Pri otvaranju pisma ili druge poštanske pošiljke shodno stavu 3 ovog člana, njihova sadržina se ispituje samo u meri neophodnoj za utvrđivanje da li pismo ili poštanska pošiljka sadrži nedozvoljeni predmet.
5. Direktor kazneno popravne ustanove može da donese pisano rešenje kojim ovlašćuje otvaranje i čitanje pisma ili druge poštanske pošiljke kao mere koja stvara najmanju moguću neprijatnost, ako postoji opravdana sumnja da sadrži dokaze:
 - 5.1. o radnji koja bi ugrozila bezbednost kazneno popravne ustanove ili bilo kog lica; ili
 - 5.2. o krivičnom delu ili planu za izvršenje krivičnog dela; i
 - 5.3 kada je otvaranje pisma ili poštanske pošiljke najmanja invazivna mera koja je na raspolaganju pod tim okolnostima.

6. Prilikom otvaranja i čitanja pisma ili poštanske pošiljke shodno stavu 5 ovog člana, direktor kazneno popravne ustanove dužan je da odmah pisanim putem obavesti osuđeno lice o razlozima za taj postupak i pruži osuđenom licu priliku da pruži objašnjenje u vezi sa tim, osim ako bi ta nepovoljno informacija uticala na neku istragu u toku, kad se osuđeno lice obaveštava o razlozima za to i dobija priliku da pruži objašnjenje u vezi sa tim nakon okončanja istrage.

7. Pismo ili poštanska pošiljka koja je otvorena i pročitana shodno stavu 5 ovog člana može da se zadrži, ako bi bila ugrožena bezbednost kazneno popravne ustanove ili nekog lica. U tom slučaju osuđeno lice se odmah obaveštava, a u slučaju zadržavanja prispelog pisma ili poštanske pošiljke on se obaveštava o sadržini istog, u potrebnoj meri. Zadržano pismo predaje se osuđenom licu čim prestanu da postoje razlozi zbog kojih je zadržano, a najkasnije do kraja izdržavanja njegove kazne, osim ako nadležno sudsko veće odluči drugačije. Protiv odluke suda dozvoljena je žalba nadležnom sudu više instance. Žalba ne zadržava izvršenje odluke.

8. Pisma i druge poštanske pošiljke koje osuđeno lice šalje zaštitniku građana se ne kontrolišu.

Član 59

Korespondencija sa advokatom od strane osuđenog lica

1. Osuđeno lice može da vodi prepisku sa svojim braniocem bez ograničenja i nadzora sadržaja prepiske.

2. Izuzetno, veće u sastavu od troje (3) sudija nadležnog osnovnog suda može da donese rešenje na zahtev direktora kazneno popravne institucije kojim:

2.1. prepiska osuđenog lica sa njegovim braniocem može da se otvori ako su ispunjeni uslovi iz člana 58 stav 3 ovog Zakona. U tom slučaju primenjuje se član 58 stav 4 ovog Zakona;

2.2. direktor kazneno popravne ustanove može da otvori i čita prepisku osuđenog lica sa njegovim braniocem ako su ispunjeni uslovi iz člana 58 stav 5 ovog Zakona. U tom slučaju važi član 58 stav 6 ovog Zakona.

3. Rešenje sudskog veća u sastavu od troje (3) sudija donosi se u roku od četrdeset i osam (48) sati od prijema zahteva direktora kazneno popravne institucije.

Član 60

Pravo na telefonske pozive

1. Osuđeno lice ima pravo na telefonske pozive.

2. Odredbe člana 58 ovog Zakona shodno se primenjuju i na nadzor telefonskih razgovora.

Član 61

Pravna pomoć

Kazneno popravna ustanova olakšava pristup osuđenog lica pravnoj pomoći u vezi sa izvršenjem kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora i preduzima neophodne radnje za zaštitu prava i interesa zagarantovanih zakonom.

Član 62

Posete

1. Osuđeno lice ima pravo na posetu supruge ili supruga, deteta, usvojenika, roditelja, usvojioca i ostalih rođaka u krvnom srodstvu u pravoj liniji ili pobočnoj liniji do četvrtog stepena, najmanje jednom mesečno u trajanju od najmanje jednog (1) sata.
2. Ove posete obavljaju se u posebnim prostorijama pod nadzorom osoblja kazneno popravne ustanove.
3. Direktor kazneno popravne ustanove može da dozvoli osuđenom licu da prima posete i drugih lica.
4. Posebna pravila primenjuju se za posete dece osuđenim majkama koja im omogućavaju redovnije posete.
5. Predsednik nadležnog osnovnog suda na čijoj se teritoriji nalazi kazneno popravna ustanova ili lice koje on ovlasti može da poseti i razgovara sa osuđenim licima u svakom trenutku ili na njihov zahtev.
6. Aktom o kućnom redu uređuju se pitanja u vezi sa detaljnom proverom posetilaca osuđenih lica, bezbednošću za vreme poseta, postupcima za posebne kategorije posetilaca i uslovima pod kojima direktor kazneno popravne ustanove može da zabrani ili suspenduje posete iz bezbednosnih razloga.

Član 63

Poseta od strane ovlašćenog zastupnika

1. Osuđeno lice može da poseti njegov ovlašćeni zastupnik koji ga zastupa u pravnom postupku.
2. Osuđeno lice ima pravo na poverljivu usmenu komunikaciju sa svojim ovlašćenim zastupnikom koju osoblje kazneno popravne institucije nadzire, ali ne sluša niti prisluškuje.

Član 64

Poseta stranog državljanina od strane diplomatskog ili konzularnog predstavnika

1. Strani državljanin ima pravo na posetu konzularnog ili diplomatskog predstavnika države čiji je državljanin ili države koja štiti njegove interese. Strani državljanin koji nije pod zaštitom nijedne države ima pravo na posetu nadležnih organa i organizacija na Kosovu i nadležnih međunarodnih organizacija.
2. Konzularni ili diplomatski predstavnik strane države i predstavnik nadležne međunarodne organizacije obavezni su da obaveste direktora kazneno popravne ustanove o poseti koju će obaviti zatvoreniku u skladu sa međunarodnim pravnim aktima koji se primenjuju na Kosovo.

Član 65

Vreme provedeno u posebnim prostorijama

1. Osuđeno lice ima pravo da provede vreme sa svojim bračnim drugom i decom najmanje jednom u svaka tri (3) meseca u trajanju od najmanje tri (3) sata.
2. Vreme, trajanje, način posete, priroda posete i vreme provedeno u posebnim prostorijama uređuju se aktom o kućnom redu.

Član 66

Primanje paketa

1. Osuđeno lice ima pravo da primi pakete koji sadrže artikle za ličnu upotrebu, prehrambene artikle, piće i higijensko - sanitarne artikle najmanje jednom mesečno.
2. Paketi se pregledaju u prisustvu osuđenog lica pre nego što mu budu uručeni.
3. Dozvoljena težina i sadržina paketa uređuju se aktom o kućnom redu.

Član 67

Zadržavanje stvari

1. Osuđena lica ne mogu da drže kod sebe druge stvari osim onih koje su dozvoljene aktom o kućnom redu.
2. Lična imovina osuđenih lica stavlja se pod siguran nadzor direktora kazneno popravne ustanove i održava se u dobrom stanju. Kad je neophodno da neki predmet bude uništen, to se evidentira a osuđeno lice se obaveštava o tome.
3. Svaka imovina osuđenog lica koju niko ne potraži u roku od tri (3) godine od njegovog otpusta ili smrti, može da se proda ili na drugi način otuđi. Prihodi od prodaje uplaćuju se u budžet Kosova.

Član 68

Novac osuđenog lica

1. Lice osuđeno na kaznu zatvora ili kaznu doživotnog zatvora ne može da drži novac tokom izdržavanja kazne, osim kada je to dozvoljeno aktom o kućnom redu.
2. Kad zatvorenik ima kod sebe novac prilikom prijema u kazneno popravnu ustanovu, novac mora da se deponuje na štedni račun na njegovo ime, osim ako on odluči drugačije.
3. Aktom o kućnom redu utvrđuje se iznos sredstava kojim osuđeno lice može slobodno da raspoláže kao i iznos koji se stavlja na štednju.

Član 69

Rad

1. Osuđeno lice koje je sposobno za rad ima pravo i obavezu da radi.
2. Svrha ovog rada je da osuđeno lice stekne, očuva i razvije svoje radne sposobnosti, radne navike i profesionalno znanje kako bi što pre ponovo započelo normalan život po odsluženju kazne.

Član 70

1. Rad osuđenog lica mora da bude koristan i ne sme da bude ponižavajući.
2. Rad ne može da bude nametnut kao vid disciplinske kazne.
3. Ostvarivanje ekonomskog profita ne sme da šteti postizanju cilja rada ili interesa osuđenih lica.

Član 71

Izbor rada

1. Osuđeno lice može da izabere vrstu posla koji želi da obavlja, ako je taj izbor izvodljiv i u skladu sa odgovarajućim stručnim programom.
2. Profesionalni tim u kazneno popravnoj ustanovi procenjuje sposobnosti osuđenog lica.

Član 72

Zapošljavanje osuđenog lica unutar ili van popravne ustanove

1. Osuđeno lice može da se zaposli u kazneno popravnoj ustanovi ili van nje.
2. Organizacija i metod rada u kazneno popravnoj ustanovi treba da budu što sličniji organizaciji i metodu rada van kazneno popravne ustanove.

Član 73

Radno vreme

1. Osuđeno lice radi četrdeset (40) sati nedeljno, ali radno vreme može da bude i duže pod uslovima utvrđenim zakonom.
2. Osuđeno lice koje pohađa opštu ili stručnu nastavu radi srazmerno manji broj časova.
3. Osuđenom licu može da se naloži da radi posle radnog vremena, do dva (2) sata svakog dana, na održavanju čistoće i obavljanju ostalih rutinskih obaveza u kazneno popravnoj ustanovi.
4. Kada se, u skladu sa opštim odredbama, vreme provedeno na poslu priznaje u cilju sticanja stručnih kvalifikacija, vreme provedeno na istoj vrsti posla za vreme trajanja zatvorske kazne ili kazne doživotnog zatvora takođe se priznaju kao sticanje tih kvalifikacija.

Član 74

Mesečna naknada

Osuđeno lice ima pravo na mesečnu naknadu za svoj rad. Isplata za svaku kategoriju utvrđuje se pravičnom procenom u odnosu na količinu i kvalitet obavljenog rada, a organizacija rada se uređuje podzakonskim aktom koji donosi ministar pravde.

Član 75

Raspologanje naknade

1. Osuđeno lice može slobodno da raspolaže sa sedamdeset (70%) naknade za svoj rad, dok preostali deo se deponuje na štedni račun.
2. Direktor kazneno popravne ustanove može da odobri trošenje sredstava sa štednog računa ako je to od važnosti za osuđeno lice ili njegovu porodicu.

Član 76

Pravo na beneficije

1. Osuđeno lice ima pravo na privilegije, mere zaštite na radu i zdravstvenu zaštitu na radu u skladu sa opštim odredbama o radu. Za obeštećenje zatvorenika u slučaju povrede na radu, uključujući profesionalna oboljenja, preduzimaju se mere pod uslovima koji nisu nepovoljniji od zakonom predviđenih uslova za radnike van kazneno popravnih ustanova.
2. Kazneno popravna ustanova pokriva najhitnije potrebe osuđenog lica koje bez svoje krivice ne može da radi i nema svoja novčana sredstva.
3. Ministar pravde donosi podzakonski akt o uslovima rada, uključujući naknadu u slučaju nesposobnosti za rad.

Član 77

Maksimalno radno vreme dnevno ili nedeljno za osuđenih lica

1. Najduže dnevno i nedeljno radno vreme osuđenih lica utvrđuje se u skladu sa opštim odredbama o radu. Radno vreme mora da omogući jedan (1) dan odmora nedeljno i dovoljno vremena za obrazovne i ostale aktivnosti koje su neophodne kao deo resocijalizacije osuđenih lica.
2. Osuđeno lice koje je radilo više od šest (6) meseci za vreme boravka u kazneno popravnoj ustanovi ima pravo na godišnji odmor u skladu sa opštim odredbama o radu.
3. Osuđeno lice dobija novčanu naknadu za vreme svog godišnjeg odmora kao da je radilo.

Član 78

Prava rada za osuđenu ženu zbog trudnoće, porođaja i materinstva

Osuđena žena ima pravo da ne radi zbog trudnoće, porođaja i materinstva u skladu sa opštim odredbama o radu.

Član 79

Prava u vezi sa pronalascima i tehničkim inovacijama

1. Osuđeno lice ima sva prava shodno opštim odredbama u vezi sa pronalascima i tehničkim inovacijama ostvarenim u periodu izdržavanja kazne.
2. Umetnička i druga stvaralačka dela koja osuđeno lice proizvede u svoje slobodno vreme su njegova intelektualna svojina.

Član 80

Stručna obuka

Kazneno popravna institucija pruža osuđenim licima mogućnost za pohađanje stručne obuke kako bi unapredili svoje veštine ili naučili nove.

Član 81

Organizovanje kurseva za stručno obrazovanje

Nadležni javni organi zaduženi za javno obrazovanje i rad saraduju u organizovanju kurseva stručne obuke.

Član 82

Održavanje kurseva za stručno obrazovanje

Kursevi stručne obuke održavaju se tokom radnog vremena. Osuđeno lice koje ne radi zbog pohađanja kurseva stručne obuke ima pravo na novčanu pomoć.

Član 83.

Obrazovanje

1. Osuđeno lice ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje u skladu sa Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju.
2. Kazneno popravna služba je odgovorna za određivanje lokacije i infrastrukture gde će se obavljati nastava.
3. Odgovorno za osnovno i srednje obrazovanje u kazneno popravnoj ustanovi je ministarstvo nadležno za obrazovanje.
4. Za nepismena osuđena lica organizuju se posebni kursevi.
5. Osuđenim licima se pomaže koliko je god moguće da pohađaju obrazovne kurseve putem pošte, radija ili televizije.
6. Kazneno popravna ustanova organizuje i druge vidove obrazovanja za osuđena lica.
7. Podzakonskim aktom koji donosi ministar za obrazovanje uz saglasnost ministra pravde uređuje se obrazovanje osuđenih lica.

Član 84

Posebni programi za pohađanje škole

1. Direktor kazneno popravne ustanove putem specijalnih programa omogućava da osuđeno lice stekne osnovno, srednje, univerzitetsko ili neko drugo obrazovanje. Osuđeno lice plaća troškove takvog školovanja.
2. Volontere koji žele da pomognu osuđenim licima da pohađaju srednje i univerzitetsko obrazovanje u kazneno popravnoj ustanovi može da ovlasti direktor kazneno popravne ustanove.

Član 85

Pohađanje u obrazovnim kursovima tokom radnog vremena

Pohađanje kurseva stručne obuke obavlja se tokom radnog vremena. Osuđeno lice koje ne radi zbog pohađanja kursa stručne obuke ima pravo na naknadu.

Član 86

Dokumenat nakon završetka stručnog ili obrazovnog kursa

U dokumentu koji se izdaje po završetku stručne obuke ili obrazovnih kurseva ne može da piše da je kurs završen u toku boravka osuđenog lica u kazneno popravnoj ustanovi.

Član 87

Informisanje

1. Osuđeno lice ima pravo na pristup dnevnoj i periodičnoj štampi na maternjem jeziku i ostalim izvorima javnog informisanja.
2. Osuđeno lice ima pravo na pristup radio i televizijskim programima. Pri izboru programa uzimaju se u obzir sklonosti osuđenih lica i njihove obrazovne i rekreativne potrebe.
3. Sve kazneno popravne ustanove moraju da imaju biblioteku koja stoji na raspolaganju osuđenim licima. Biblioteka mora da bude opremljena knjigama (uključujući osnovnu literaturu o ljudskim pravima i krivičnim zakonima), časopisima i dnevnom štamptom na maternjem jeziku osuđenih lica kako bi osuđenicima bila pružena mogućnost izbora.
4. Izbor knjiga, časopisa i dnevne štampe mora da bude takav da unapredi nivo znanja osuđenih lica, da razvije njihovu sposobnost kritičkog pristupa dnevnim događajima i da im pruži mogućnost rekreacije.
5. Osuđeno lice ima pravo da čita knjige iz biblioteke kazneno popravne ustanove i knjige do kojih je samo došlo. Kazneno popravna služba može da ograniči pristup literaturi koja je opasna za bezbednost okruženja kazneno popravne ustanove ili za bezbednost ljudi, koja podstiče mržnju ili nasilje, sadrži pornografski materijal ili koja na bilo koji način utiču na nastupanje poremećaja ili raznih oblika kriminaliteta.

Član 88

Kulturne, rekreativne i sportske aktivnosti

1. Kulturne, rekreativne i sportske aktivnosti, kao i druge aktivnosti čiji je cilj razvoj ličnosti osuđenog lica, organizuju se u kazneno popravnoj ustanovi uz pomoć javnih i privatnih subjekata zainteresovanih za reintegraciju osuđenih lica u društvo.
2. Podstiče se aktivno učešće osuđenih lica u organizovanju kulturnih, rekreativnih i sportskih događaja bez narušavanja reda i bezbednosti.

Član 89

Pravo na veroispovest

1. Osuđeno lice ima pravo da učestvuje u verskim obredima i da čita versku literaturu.
2. Pravo na posete zvaničnih verskih predstavnika ne može da bude ograničeno. Vreme posete određeno je aktom o kućnom redu.
3. Na zahtev osuđenih lica direktor kazneno popravne ustanove može da organizuje redovne posete zvaničnog verskog predstavnika kazneno popravnoj ustanovi, ako postoji dovoljan broj osuđenih lica iste veroispovesti.

4. Direktor kazneno popravne ustanove može da privremeno isključi osuđena lica iz verskih obreda ako je takvo isključenje neophodno da se održi red i bezbednost, a zvanični verski nadležni predstavnik biva o tome obavešten.

5. Verski obredi održavaju se u posebnim odgovarajućim prostorijama kazneno popravne ustanove.

Član 90 **Odsustvo zbog vanrednih slučajeva**

1. U slučaju teže bolesti ili neposredne opasnosti od smrti ili smrti člana porodice, direktor kazneno popravne ustanove može osuđenom licu da odobri odsustvo u skladu sa aktom o kućnom redu.

2. Izuzetno, odsustvo može da se odobri i zbog naročito ozbiljnih ličnih i porodičnih događaja.

3. Direktor kazneno popravne ustanove može da utvrdi uslove koje smatra razumnim i potrebnim radi zaštite društva, prilikom odobravanja odsustva na osnovu ovog člana, uključujući naređenje da osuđenik dok je na odsustvu bude u pratnji člana osoblja kazneno popravne ustanove ili drugog lica kojeg ovlasti direktor.

Član 91 **Molbe i pritužbe**

1. Osuđeno lice se obaveštava o pravima i obavezama zatvorenika i o postupku za podnošenje molbi i pritužbi.

2. Osuđeno lice ima pravo na pritužbu na postupak i odluke zaposlenih u kazneno popravnoj ustanovi. Pritužbu može da podnese usmeno ili u pisanoj formi, preko direktora kazneno popravne ustanove, za Centralnu kancelariju Kazneno popravne službe. Pisana pritužba Centralnoj kancelariji se šalje u zatvorenoj koverti koju direktor kazneno popravne ustanove ne sme da otvori.

3. Osuđenom licu se mora omogućiti da iznese usmenu pritužbu bez prisustva zaposlenih kazneno popravne ustanove odnosno bez prisustva lica protiv čijeg je postupka i odluke podneo pritužbu.

4. Na podnetu pritužbu direktor kazneno popravne ustanove treba da odgovori u roku od petnaest (15) dana, dok Centralna kancelarija Kazneno popravne službe treba da odgovori u roku od trideset (30) dana. Na pritužbu podnetu u pisanoj formi daje se odgovor u pisanoj formi.

5. Osuđeno lice ima pravo da podnese pritužbu direktoru kazneno popravne ustanove zbog kršenja njegovih prava ili drugih nepravilnosti koje su njemu prčinjene u kazneno popravnoj ustanovi.

6. Direktor kazneno popravne ustanove ili lice koje je on ovlastio dužni su da odgovore u pisanoj formi.

7. Direktor kazneno popravne ustanove ili lice koje on ovlasti dužni su da:

7.1. evidentiraju sve pritužbe i svaku meru preduzetu u vezi sa rešavanjem istih;

7.2. pritužbe odmah razmatraju i uruče osuđenom licu odluku povodom pritužbe;

7.3. ako se pritužba odnosi na navodni napad, obezbede da osuđeno lice odmah bude podvrgnuto lekarskom pregledu i preporučenom tretmanu; i

7.4. prijave krivično delo državnom tužiocu u skladu sa odredbama odgovarjućeg poglavlja o krivičnoj prijavi Zakonika o krivičnom postupku.

8. Ako osuđeno lice ne dobije odgovor na pritužbu ili nije zadovoljno dobijenim odgovorom, ima pravo da podnese pisanu pritužbu generalnom direktoru Kazneno popravne službe, koji zatim razmatra pritužbu i odgovor u vezi sa istom dostavlja osuđenom licu.

9. Osuđeno lice nezadovoljno odgovorom generalnog direktora Kazneno popravne službe ima pravo da uloži žalbu ministru.

10. Sadržina pritužbe i molbe je poverljiva.

Član 92 Privilegije osuđenog lica

1. Direktor kazneno popravne ustanove može, na preporuku tima za planiranje izdržavanja kazne, osuđenom licu koje se dobro ponaša i vredno radi da dodeli sledeće privilegije:

1.1. veće pravo na posete, uključujući posete šireg kruga ljudi;

1.2. primanje poseta u kazneno popravnoj ustanovi, gde će nadzornici biti prisutni ali neće moći da ga slušaju;

1.3. prošireno pravo boravka za određeno vreme u posebnim prostorijama sa suprugom;

1.4. primanje poseta van kazneno popravne ustanove;

1.5. odmor van kazneno popravne ustanove;

1.6. poseta porodici i rodbini tokom vikenda i praznika;

1.7. odsustvo iz kazneno popravne ustanove do sedam (7) dana godišnje;

1.8. vanredno odsustvo od sedam (7) dana;

1.9. pravo na korišćenje godišnjeg odsustva van kazneno popravne ustanove.

2. Uslovi i način korišćenja privilegija iz članova 90, 91, 92 ovog zakona utvrđuju se aktom o kućnom redu.

Član 93 **Premeštaj osuđenih lica**

1. Osuđeno lice može da bude premešteno iz jedne kazneno popravne ustanove u drugu ili iz jedne jedinice kazneno popravne ustanove u drugu ako je to potrebno:

1.1. za sprovođenje programa njegove resocijalizacije ili programa rada.

1.2. da se podstaknu kontakti između osuđenog lica i njegove porodice i društvenog kruga u cilju pospešivanja njegove konačne reintegracije u društvo;

1.3. radi zaštite i bezbednosti osuđenog lica;

1.4. u interesu očuvanja reda i discipline u kazneno popravnoj ustanovi; ili

1.5. zbog zdravstvenog tretmana.

2. Odluku o premeštaju osuđenog lica donosi generalni direktor Kazneno popravne službe na predlog Direktora kazneno popravne ustanove ili na zahtev osuđenog lica ili člana uže porodice.

3. U slučaju premeštaja koje osuđeno lice nije tražilo, direktor kazneno popravne ustanove stara se da osuđeno lice bude obavešteno o razlozima za premeštaj u roku od dvadeset i četiri (24) sata od donošenja odluke.

4. Bračni drug osuđenog lica, član porodice ili bilo koje drugo lice koje osuđeno lice odredi treba da bude obavešteno o premeštaju u roku od dvadeset i četiri (24) časa, od donošenja odluke.

5. Zatvorenik ne može ponovo da podnese zahtev za premeštaj dok ne protekne šest (6) meseci od njegovog poslednjeg zahteva za premeštaj.

Član 94 **Suspenzija izvršenja kazne odlukom ministra**

1. Na molbu osuđenog lica ili člana njegove uže porodice ili na predlog direktora kazneno popravne ustanove a po preporuci generalnog direktora, ministar pravde može da dozvoli suspenziju izvršenja kazne zatvora, ako za to postoje razlozi, a suspenzija ne može da traje duže od tri (3) meseca. Izuzetno, zbog lečenja, suspenzija može da traje do okončanja tretmana.

2. Osuđeni je dužan da svakog meseca, putem izveštaja koji je potpisala nadležna komisija sastavljena od tri (3) lekara, obaveštava kazneno popravnu službu o svom zdravstvenom stanju.

3. Odluku o nastavku suspenzije donosi ministar na osnovu predloga komisije sastavljene od tri (3) lekara koje je imenovao ministar.
4. U predviđenim slučajevima suspenzije izvršenja kazne na osnovu ovog člana, trajanje suspenzije ne računa se u vreme trajanja kazne.

Član 95

Suspenzija izvršenja kazne zbog vanrednih pravnih lekova

Nadležni sud koji odlučuje o zahtevu za ponavljanje krivičnog postupka podnetog u korist osuđenog lica može da suspenduje izvršenje kazne i pre pravosnažnosti rešenja kojim je dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka.

Član 96

Obustavljanje izvršenja kazne zbog zahteva nadležnog državnog tužioca

1. Na zahtev nadležnog državnog tužioca uvek se dozvoljava suspenzija izvršenja do donošenja odluke o uloženom vanrednom pravnom leku.
2. Odluka o suspenziji izvršenja kazne prestaje da važi ako državni tužilac ne iskoristi vanredni pravni lek u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke o suspenziji.

Član 97

Opoziv suspenzije izvršenja kazne

1. Ministar pravde opoziva suspenziju izvršenja kazne ako se naknadno utvrdi da razlozi za dozvolu suspenzije nisu postojali ili su prestali da postoje ili da je osuđeno lice koristilo suspenziju protivno odobroj svrsi.
2. Ako se osuđeno lice ne javi kazneno popravnoj ustanovi nakon isteka ili opoziva suspenzije izvršenja kazne, kazneno popravna ustanova odmah o tome obaveštava policiju koja će da privede osuđeno lice na dalje izdržavanje kazne.

Član 98

Dejstvo suspenzije izvršenja kazne

1. Period suspenzije izvršenja kazne ne računa se u kaznu koja treba da se izdržava.
2. Tokom suspenzije izvršenja kazne, osuđeno lice ne uživa prava utvrđena ovim Zakonom.
3. odredbe ovog Zakona, koje uređuju odlaganje izvršenja kazne, vrše se na adekvatan način i u ostalim pitanjima koja se odnose na suspenziju izvršenja kazne.

Član 99

Smrt osuđenih lica

1. U slučaju smrti osuđenog lica, kazneno popravna ustanova je dužna da odmah o tome obavesti njegovog bračnog druga, decu i usvojenike, a ako nema takvih lica, onda njegove roditelje, usvojioce, brata ili sestru ili dalju rodbinu.
2. Sud koji je izrekao kaznu, ministar pravde i glavna kancelarija matične službe obaveštavaju se o smrti osuđenog lica.

Član 100

Dostavljanje mrtvog tela i lične stvari njegovoj porodici

1. Posmrtni ostaci osuđenog lica i njegovi lični predmeti predaju se njegovoj porodici.
2. Ako osuđeno lice nema porodicu ili ako njegova porodica ne prihvati njegove posmrtnne ostatke, posmrtni ostaci osuđenog lica se sahranjuju o trošku kazneno popravne ustanove.

Član 101

Disciplinske povrede i kazne

1. Svrha ustanovljenog disciplinskog postupka je da podstakne osuđena lica da se ponašaju na način koji promovise održavanje reda u kazneno popravnoj ustanovi, putem procesa prevaspitanja i resocijalizacije osuđenog lica i njegove uspešne reintegracije u društvo.
2. Disciplinske kazne izriču se osuđenim licima samo u skladu sa sledećim odredbama ovog Zakona.
3. Osuđeno lice čini lakši disciplinski prestup:
 - 3.1. ako ne poslušna razložno naređenje člana osoblja;
 - 3.2. ako se bez odobrenja nađe u delu koji je zabranjen za osuđenike;
 - 3.3. ako ne poštuje ili se drsko ponaša prema članu osoblja;
 - 3.4. ako ne poštuje ili se drsko ponaša prema bilo kom drugom licu na način koji može da izazove nasilno ponašanje tog lica;
 - 3.5. ako odbija da radi ili napusti radno mesto ili ne prisustvuje radu bez opravdanog razloga;
 - 3.6. ako se bavi kockanjem;
 - 3.7. ako svesno prekrši pisano pravilo kojim je regulisano ponašanje osuđenih lica, ili

3.8. ako pokuša da izvrši ili ako pomaže drugom licu u izvršenju nekih od radnji iz tačkaka 3.1 do 3.7 ovog stava.

4. Osuđeno lice čini teži disciplinski prestup:

4.1. ako se potuče, napadne ili zapreti drugom licu da će ga napasti;

4.2. ako svesno ili iz nehata ošteti ili uništi imovinu koja nije njegova;

4.3. ako počini krađu;

4.4. ako poseduje ukradenu imovinu;

4.5. ako ponudi, daje ili primi mito ili nagradu;

4.6. ako poseduje ili trguje nedozvoljenim predmetima;

4.7. ako konzumira bez odobrenja opasne narkotike, psihotropne supstance ili alkohol;

4.8. ako stvara nemire ili učestvuje u nemirima ili bilo kojoj drugoj aktivnosti koja bi mogla da ugrozi bezbednost i sigurnost u kazneno popravnoj ustanovi;

4.9. ako izvodi bilo kakve pripremne radove u svrhu bekstva; ili

4.10. ako bez odobrenja napusti kazneno popravnu ustanovu ili se ne vrati u kazneno popravnu ustanovu.

Član 102 Disciplinske kazne

1. Disciplinski prestupi kažnjavaju se disciplinskim kaznama.

2. Disciplinske kazne su sledeće:

2.1. ukor;

2.2. ukidanje dodeljenih privilegija;

2.3. nalog za nadoknadu štete; i

2.4. pritvor u samici.

Član 103 Izricanje disciplinskih kazni

1. Disciplinska kazna je srazmerna disciplinskom prestupu osuđenog lica. Osuđeno lice se ne može kazniti dva puta za isto delo.

2. Ukor može da bude izrečen ako je osuđeno lice počinilo lakši disciplinski prestup.
3. Ukidanje dodeljenih privilegija ili nalog za naknadu štete mogu da budu izrečeni ako je osuđeno lice počinilo lakši ili teži disciplinski pristup.
4. Pritvor u samici za period ne duži od petnaest (15) dana može da bude izrečen samo za teži disciplinski prestup ako ostale disciplinske kazne ne bi bile dovoljne za postizanje svrhe disciplinskog kažnjavanja. U tom slučaju, pritvor u samici izriče se za najkraći period potreban da bi bila postignuta svrha disciplinske kazne.

Član 104

Izricanje disciplinske jedinstvene kazne

1. Ako je osuđeno lice preduzimanjem jedne ili više radnji izvršilo nekoliko disciplinskih prestupa za koje se vodi jedinstveni disciplinski postupak (sticaj disciplinskih prestupaka), prvo se utvrđuje disciplinska kazna za svaki disciplinski prestup, a zatim se izriče jedinstvena disciplinska kazna za sve disciplinske prestupe.
2. U slučaju izricanja samo jedne disciplinske kazne za sticaj disciplinskih prestupa, pritvor u samici ne može da traje duže od trideset (30) dana.
3. Ukupan period pritvora osuđenog lica u samici ne može da bude duži od dva (2) meseca u toku jedne kalendarske godine.

Član 105

Uslovno odlaganje izvršenja disciplinskih kazni

Ako svrha disciplinskog kažnjavanja, osim ukorom, može da se postigne i bez izvršenja disciplinske kazne, izvršenje disciplinske kazne može da bude uslovno odloženo na šest (6) meseci.

Član 106

Razlozi za odlaganje izvršenja disciplinske mere

1. Uslovno odlaganje izvršenja disciplinske kazne može da bude opozvano ako tokom perioda odlaganja izvršenja osuđenom licu bude izrečena nova disciplinska kazna osim ukora.
2. Kada je uslovno odlaganje izvršenja disciplinske kazne opozvano, izriče se jedinstvena kazna za prethodni i za novi disciplinski prestup. Ranija disciplinska kazna smatra se utvrđenom, a jedinstvena disciplinska kazna izriče se primenom pravila za odmeravanje disciplinskih kazni za sticaj disciplinskih prestupa.
3. Kada je opozvano uslovno odlaganje izvršenja disciplinske kazne pritvora u samici, izrečeni pritvor u samici ne može da bude duži od dvadeset (20) dana ako je ukidanje dodeljenih privilegija izrečeno za poslednji prestup, ali ako je pritvor u samici izrečen za poslednji prestup, onda pritvor u samici može da bude izrečen u trajanju od najviše trideset (30) dana.

Član 107

Disciplinski postupak

1. U slučajevima težih disciplinskih prestupa, direktor kazneno popravne ustanove sprovodi disciplinski postupak i na osnovu njih odlučuje. U slučajevima lakših disciplinskih prestupa, viši nadzornik u kazneno popravnoj ustanovi sprovodi disciplinske postupke i donosi odluke na osnovu njih.
2. Disciplinski postupci se sprovode na saslušanju tokom koje se saslušava osuđeno lice i proveravaju njegove izjave. Osuđenom licu koje ne poznaje dovoljno jezik na kojem se postupak vodi obezbeđuje se prevodilac. On dobija razumnu mogućnost da pozove svedoke, ispita svedoke, priloži dokaze, razmatra materijalne dokaze i dokumenta i prilaže podneske, uključujući podneske koji se odnose na disciplinsku kaznu.
3. Pre izricanja disciplinske kazne uzimaju se u obzir ponašanje i radni učinak osuđenog lica.
4. Izvršenje disciplinske mere pritvora u samici ne može da počne pre nego što se pribavi pisano lekarsko mišljenje koje potvrđuje da je osuđeno lice fizički i psihički sposobno da izdrži određeni vremenski period boravka u samici.
5. Obrazložena odluka o disciplinskoj kazni sastavlja se u pisanoj formi i dostavlja osuđenom licu.

Član 108

Žalba protiv izricanja kazne pritvaranja u samici

1. Osuđeno lice ima pravo žalbe na rešenje o izricanju disciplinske kazne pritvora u samici u roku od tri (3) dana od prijema rešenja.
2. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Član 109

Odluka u vezi sa žalbom

1. Direktor kazneno popravne ustanove može da preinači ili ukine rešenje o disciplinskoj kazni u roku od sedamdeset i dva (72) sata od prijema žalbe.
2. Ako u roku od sedamdeset i dva (72) sata od prijema žalbe, direktor kazneno popravne ustanove ne preinači ili ne ukine rešenje, ili je preinači na način koji nije predložen u žalbi, on može da uruči žalbu generalnom direktoru Kazneno popravne službe u narednom periodu od dvadeset i četiri (24) sata.
3. Generalni direktor Kazneno popravne službe odlučuje o žalbi u roku od tri (3) dana od njenog prijema.

Član 110
Prestanak izvršenja disciplinskih kazni

1. Kada je postignuta svrha disciplinske kazne, direktor kazneno popravne ustanove može da obustavi izvršenje disciplinske kazne pre isteka perioda za koji je ona izrečena.
2. Direktor kazneno popravne ustanove obustavlja izvršenje disciplinske kazne pritvaranja u samicu ako prema pismenom zaključku medicinskog osoblja dalji boravak u samici predstavlja pretnju po zdravlje osuđenog lica.

Član 111
Izvršenje disciplinske kazne pritvora u samici

1. Disciplinska kazna pritvora u samici sastoji se iz neprekidnog i izolovanog pritvora osuđenog lica u posebnoj prostoriji.
2. Prostorija za izvršavanje pritvora u samici mora da ima najmanje deset (10) kubnih metara prostora, sanitarni čvor, dnevnu svetlost, pijaću vodu, krevet sa posteljinom, sto, stolicu i grejanje.

Član 112
Prava osuđenog lica koji je u samicu

1. Tokom izdržavanja disciplinske kazne u samici, osuđeno lice mora da ima iste higijenske i zdravstvene uslove kao i ostala osuđena lica u kazneno popravnoj ustanovi i mora da mu bude dozvoljeno da boravi izvan zatvorene prostorije najmanje jedan (1) sat dnevno na svežem vazduhu i radi vežbanja. Osuđeno lice takođe ima pravo na jednu posetu od strane bračnog druga ili drugog člana porodice u periodu od petnaest (15) dana.
2. Tokom boravka u samici osuđeno lice ima pristup udžbenicima, knjigama i dnevnoj štampi.
3. Osuđeno lice u samici svakog dana obilazi lekar, a jednom na svakih sedam (7) dana obilazi ga direktor kazneno popravne ustanove, a po potrebi i češće.

Član 113
Podzakonski akt o disciplinskom postupku i disciplinskoj kazni

Ministar donosi podzakonski akt koji detaljnije uređuje disciplinski postupak i disciplinske kazne.

Član 114

Materijalna odgovornost osuđenih lica

1. Osuđeno lice je u obavezi da nadoknadi štetu kazneno popravnoj ustanovi koju je izazvalo namerno ili zbog teškog nemara.
2. Direktor kazneno popravne ustanove odlučuje o šteti, visini štete i roku u kojem ta šteta treba da bude plaćena.
3. Osuđeno lice može u roku od osam (8) dana od prijema rešenja da se žali Generalnom direktoru Kazneno popravne Službe protiv odluke o nadoknadi štete.

Član 115

Nadoknada štete

1. Ako nakon rešenja generalnog direktora Kazneno popravne službe osuđeno lice ne plati štetu od najmanje sto (100) evra, kazneno popravna ustanova nadoknađuje štetu sa štednog računa osuđenog lica.
2. Osuđeno lice može putem građanske parnice da zahteva povraćaj novca koji je njemu ili njoj uzet za nadoknadu štete.
3. Protiv konačne odluke kojom je osuđenom licu u toku izvršenja presude ograničeno ili povređeno neko pravo utvrđeno ovim Zakonom, osuđeno lice ima pravo na sudsku zaštitu.

Član 116

Uslovi za primenu sile nad osuđenim licima

1. Sila može da se primeni protiv osuđenog lica samo ako je to neophodno radi sprečavanja:
 - 1.1. bekstva;
 - 1.2. fizičkog napada na drugo lice;
 - 1.3. samopovređivanja;
 - 1.4. izazivanja materijalne štete;
 - 1.5. aktivnog ili pasivnog otpora tokom izvršavanja zakonskih naređenja od strane službenika kazneno popravne ustanove.
2. Primenjena sila mora da bude minimalna i u srazmeri sa napadom.
3. Sila može da bude upotrebljena samo ako to odobri direktor kazneno popravne ustanove, osim ako službenik kazneno popravne ustanove sa razlogom proceni da bi direktor odobrio upotrebu sile, a da se zbog odlaganja u cilju pribavljanja odobrenja ne bi postigao cilj.

4. Ako sila bude upotrebljena bez odobrenja shodno stavu 3 ovog člana, službenik kazneno popravne ustanove mora da što pre prijavi postupak koji je preduzeo direktoru kazneno popravne ustanove.
5. Kod primene sile, osuđeno lice mora odmah da se podvrgne lekarskom pregledu i dobije preporučeni tretman.
6. Odmah nakon upotrebe bilo kakve sile piše se izveštaj o razlogu upotrebe sile.

Član 117 **Sredstva za obuzdavanje**

1. Sredstva za obuzdavanje može da koristi službenik kazneno popravne ustanove uz dozvolu direktora kazneno popravne ustanove ako je službenik kazneno popravne ustanove obučen za upotrebu takvog sredstva.
2. U sredstva za obuzdavanje spada oprema koja se koristi da se privremeno ograniči sloboda kretanja osuđenog lica. Zabranjena je upotreba lanaca i okova.
3. Sredstva za obuzdavanje ne primenjuje se u svrhu kažnjavanja i mogu se koristiti samo:
 - 3.1. da omoguće premeštaj ili pratnju;
 - 3.2. iz medicinskih razloga, po nalogu i pod nadzorom medicinskog osoblja;
 - 3.3. ako osuđeno lice ne odloži oružje ili drugi opasan predmet nakon što mu je to naređeno;
 - 3.4. po naređenju direktora kazneno popravne ustanove, kao krajnje sredstvo, radi zaštite osuđenog lica, sprečavanja povređivanja drugih ili sprečavanja nanošenja ozbiljne štete imovini; ili
 - 3.5. radi sprečavanja bekstva.
4. O upotrebi sredstva za obuzdavanje sastavlja se pisani izveštaj.

Član 118 **Držanje i upotreba vatrenog oružja**

1. Uz odobrenje Ministarstva pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova može odobriti vatreno oružje samo službeniku kazneno popravne ustanove koji je obučen za njegovu upotrebu.
2. Vatreno oružje može se upotrebiti kao krajnje sredstvo i to samo za vreme vršenja službene dužnosti. Vatreno oružje može se upotrebiti samo kada je bezbednost kazneno popravne ustanove ili bezbednost lica ugrožena unutar ili izvan kazneno popravne ustanove.
3. Upotreba vatrenog oružja treba da bude u srazmeri sa stepenom opasnosti.

4. Pre upotrebe vatrenog oružja oficir ili drugi službenik kazneno popravne ustanove koji drži oružje narediće licu da stane uz usmeno upozorenje da će pucati ukoliko se to lice ne zaustavi.
5. Izuzetno od stava 4 ovog člana, naredba i upozorenje mogu da izostanu ukoliko bi to ugrozilo život oficira kazneno popravne ustanove ili drugih lica.
6. Oficir kazneno popravne ustanove i drugo osoblje koje je u kontaktu sa zatvorenicima neće nositi oružje u zatvorskom krugu, osim ako to nije neophodno za bezbednost kazneno popravne ustanove ili lica.
7. Kazneno popravna služba treba da obezbedi prikladno mesto za bezbedno čuvanje vatrenog oružja i municije.
8. O upotrebi vatrenog oružja sastavlja se pismeni izveštaj generalnom direktoru Kazneno popravne službe.

Član 119 **Obaveza obaveštavanja o primeni sile**

Direktor kazneno popravne ustanove dužan je da odmah obavesti generalnog direktora Kazneno popravne službe o primeni sile nad osuđenim licem.

Član 120

Ministar donosi podzakonski akt o upotrebi sile, o odobrenju i upotrebi sredstava za obuzdavanje i o odobrenju, upotrebi i skladištenju vatrenog oružja.

Član 121 **Uslovni otpust**

1. Osuđenom licu može da se odobri uslovni otpust u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova.
2. Osuđeno lice ima pravo da podnese molbu za uslovni otpust komisiji osnovanoj u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, preko kazneno popravne ustanove u kojoj izdržava svoju kaznu.
3. Direktor kazneno popravne ustanove može da podnese predlog za uslovni otpust.
4. Nakon podnošenja molbe za uslovni otpust, direktor kazneno popravne ustanove traži od Službe za uslovnu slobodu da obiđe osuđenika i potpiše sporazum o njegovom nadgledanju posle uslovnog otpusta.
5. Nakon predaje molbe ili predloga za uslovni otpust direktor kazneno popravne ustanove dužan je da komisiji za uslovni otpust odmah dostavi kopiju ličnog dosijea osuđenog lica i izveštaj o osuđenom licu koji je uradila ekipa stručnjaka kazneno popravne ustanove uz propratni dopis koji potpisuje direktor kazneno popravne ustanove.

6. Ukoliko komisija za uslovni otpust nema dovoljnih podataka, može od kazneno popravne ustanove da zatraži dodatne podatke.

7. Izveštaj iz stava 5 ovog člana obuhvata:

- 7.1. vrstu krivičnog dela koji je izvršilo osuđeno lice;
- 7.2. stav osuđenog lica prema krivičnom delu, žrtvi i porodici žrtve;
- 7.3. sva ranija krivična dela koja je počinilo osuđeno lice;
- 7.4. njegove porodične okolnosti i socijalno poreklo;
- 7.5. njegovo fizičko i psihološko stanje, uključujući procenu opasnosti kada god to oceni potrebnim psihijatar ili psiholog;
- 7.6. njegovo ponašanje u kazneno popravnoj ustanovi i uspeh postignut u uklanjanju faktora koji su prouzrokovali krivično delo;
- 7.7. njegovi planovi posle puštanja iz zatvora;
- 7.8. podrška koja bi mu se pružila nakon otpusta; i
- 7.9. okolnosti koje ukazuju da on neće izvršiti novo krivično delo.

Član 122

Komisija za uslovno otpuštanje

1. Za uslovno otpuštanje ustanovljava se Komisija za uslovni otpust.
2. Komisija za uslovno oslobađanje sastaje se od tri (3) članova, i to: jedan (1) iz redova sudija Vrhovnog suda kojeg delegira Predsednik vrhovnog suda; jedan (1) iz redova državnih tužilaca kojeg delegira Glavni državni tužilac, i jedan (1) predstavnik MUP-a/Kosovske policije, sa stručnim iskustvima i saznanjima iz pravne pedagoške, sociološke i psihološke oblasti kojeg delegira Generalni direktor Kosovske policije. Kosovski sudski savet, takođe, imenuje jednog predstavnika kojeg delegira Rektorat/Pravni fakultet, kao četvrtog člana sa stručnim iskustvima i saznanjima iz dotične oblasti koji će biti spreman rešiti slučajeve kada je u određenim slučajevima zakonom predviđeno udaljavanje nekog od člana Komisije, zamenjivanje jednog člana Komisije u određenom slučaju, ili pak zamenjivanje jednog odsutnog člana Komisije.
3. Komisija za uslovni otpust odlučuje o svim molbama i predlozima za uslovni otpust.
4. Sudski Savet Kosova donosi pravilnik o radu Komisije za uslovni otpust.
5. Protiv rešenja Komisije za uslovni otpust nije dozvoljena žalba i ne može se pokrenuti upravni spor.

Član 123

Izvršenje odluke panela za uslovno otpuštanje

1. Rešenje o uslovnom otpustu uručuje se osuđenom licu u roku od tri (3) dana od njegovog donošenja i mora da bude zavedeno u sudu koji je izrekao kaznu.
2. Rešenje Komisije o uslovnom otpustu zajedno sa dosijeom uslovno otpuštenog lica treba da se dostave Službi za uslovnu slobodu u roku od tri (3) dana od donošenja odluke o uslovnom otpustu.
3. Rešenje kojim se odobrava uslovni otpust pored ostalog sadrži datum kada će se osuđeno lice osloboditi od izdržavanja kazne.
4. Ako uslovni otpust nije odobren, rešenje između ostalog sadrži datum na koji Komisija za uslovni otpust ponovo može da razmotri zahtev osuđenog lica za uslovni otpust. Datum za ponovno razmatranje ne može da bude kraći od tri (3) meseca i duži od dvanaest (12) meseci.
5. Ako je osuđenom licu izrečena disciplinska kazna pritvora u samici u periodu između datuma donošenja rešenja o uslovnom otpustu i datuma uslovnog oslobađanja od izdržavanja kazne, Komisija za uslovni otpust će ponovo razmotriti rešenje.

Član 124

Obaveze lica koji je uslovno otpušten

1. Uslovno oslobođeno lice obavezno je da obavesti policiju i Službu za uslovnu slobodu o svom boravištu dok se nalazi na uslovnoj slobodi u roku od pet (5) dana od dana uslovnog otpusta.
2. Uslovno oslobođeno lice obavezno je da se javlja Službi za uslovnu slobodu dok se nalazi na uslovnoj slobodi.
3. Ako uslovno oslobođeno lice promeni boravište dužno je da o tome obavesti policiju i Službu za uslovnu slobodu.
4. Ako uslovno oslobođeno lice ne ispuni obaveze propisane u stavovima 1,2,3 ovog člana, Komisija za uslovni otpust može da opozove odluku o uslovnom otpustu na predlog Službe za uslovnu slobodu.
5. Ako uslovni otpust predviđen u stavu 4 ovog člana bude opozvan, osuđeno lice izdržava preostali deo kazne.
6. Ako se u roku od dvadeset i četiri (24) sata od uručjenja pisane odluke o opozivu odluke o uslovnom otpustu, otpušteno lice ne vrati se dobrovoljno na izdržavanje kazne, Kosovska policija će ga prinudno dovesti u kazneno popravnu ustanovu na izdržavanje preostalog dela kazne.
7. Služba za uslovnu slobodu dostavlja pisane izveštaje Komisiji za uslovni otpust o toku nadzora nad uslovno otpuštenim licem.

8. Kriterijumi i rokovi za sastavljanja izveštaja i nadzor nad uslovno otpuštenim licem uređuju se posebnim podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 125

Dejstvo uslovnog otpusta na prava predviđena ovim Zakonom

U toku uslovnog otpusta osuđeno lice ne uživa prava predviđena ovim Zakonom.

Član 126

Otpust zbog završetka izdržavanja kazne

1. Osuđeno lice biće otpušteno iz kazneno popravne ustanove na dan kada istekne njegova kazna zatvora.
2. Ako je poslednji dan izdržavanja kazne subota, nedelja ili državni praznik, osuđeno lice biće otpušteno poslednjeg radnog dana pre tog dana.
3. Otpust predviđen u stavu 2 ovog člana ne primenjuje se za kaznu zatvora za prekršaj kraću od sedam (7) dana.
4. Osuđeno lice biće oslobođeno svakog rada ili zadataka najmanje tri (3) dana pre dana otpuštanja.

Član 127

Privremeni otpust

1. Direktor kazneno popravne ustanove može da otpusti osuđeno lice pre završetka izdržavanja njegove kazne zatvora ako je pokazao dobro vladanje, uspeh u svom radu i ostalim aktivnostima.
2. Direktor kazneno popravne ustanove može da odobri privremeni otpust iz stava 1 ovog člana, ako je osuđeno lice izdržalo najmanje tri četvrtine (3/4) svoje zatvorske kazne i ako mu je ostalo najviše još tri (3) meseca kazne.
3. Ako je osuđenom licu izrečena disciplinska kazna pritvaranja u samicu u periodu između dana donošenja rešenja o prevremenom otpustu i dana prevremenog otpusta sa izdržavanja kazne, direktor kazneno popravne ustanove će da ponovo razmotri to rešenje.
4. Rešenje o prevremenom otpustu iz ovog člana biće uručeno osuđenom licu u roku od tri (3) dana od njegovog donošenja i zavodi se u sudu koji je izrekao kaznu.

Član 128

Otpust od izdržavanja kazne zbog pomilovanja

Osuđeno lice koje je pomilovano otpušta se istog dana kada kazneno popravna ustanova primi odluku o pomilovanju i ne kasnije od dvadeset četiri (24) sata od prijema odluke.

Član 129

Ostale odredbe o otpustu osuđenog lica sa izdržavanja kazne

1. Pre otpusta, osuđeno lice će da pregleda lekar najkasnije tri (3) radna dana pre dana otpusta i lekarski izveštaj prilaže se medicinskom dosijeu osuđenog lica.
2. Ako nakon otpusta bude neophodno lečenje, lekar će pre otpusta u dogovoru sa direktorom kazneno popravne ustanove da omogući to lečenje. Osuđenom licu daje se potrebna količina lekova potrebna samo za tri (3) dana posle otpusta.
3. Osuđeno lice koje je veoma bolesno ili nije sposobno da putuje zbog bolesti kazneno popravna ustanova će uputiti u najbližu zdravstvenu ustanovu.

Član 130

Dobijanje otpustnog lista

1. Nakon otpusta iz kazneno popravne ustanove, osuđeno lice dobija otpusnu listu koja pored ostalog sadrži lične podatke osuđenog lica, datum prijema u kazneno popravnu ustanovu, datum otpusta, i prema potrebi, datum kada osuđeno lice treba da se javi u policijskoj stanici. Osuđeno lice koje je uslovno otpušteno dobija otpusnu listu koja sadrži njegovu obavezu uzdržavanja od izvršenja novog krivičnog dela i određen rok za njegovo uslovno oslobađanje.
2. Otpusna lista služi kao dokaz o identitetu osuđenog lica dok ne stigne u svoje prebivalište ili boravište.

Član 131

Lične stvari

1. Nakon otpuštanja, osuđenom licu se vraćaju sve lične stvari i predmeti koje je za njega čuvala kazneno popravna ustanova, njegova ušteđevina i sav novac koji je primio tokom izdržavanja kazne.
2. Kazneno popravna ustanova obezbeđuje donje rublje, odeću i obuću osuđenom licu koje ih nema ili nema novčana sredstva da ih nabavi.

Član 132

Troškovi prevoza

1. Nakon otpuštanja osuđenom licu plaćaju se troškovi prevoza do njegovog prebivališta ili boravišta.
2. Nakon otpuštanja osuđenom licu stranom državljaninu plaćaju se troškovi prevoza do graničnog prelaza, osim ako posebnom odredbom nije predviđeno drugačije.
3. Troškove prevoza pokriva kazneno popravna ustanova iz koje se otpušta osuđeno lice.

Član 133
Obaveštenje pre uslovnog otpuštanja

1. Pre otpusta, kazneno popravna ustanova obaveštava o otpustu osuđenog lica suda koji je izrekao kaznu i policijsku stanicu koja je najbliža mestu prebivališta ili boravišta osuđenog lica.
2. Kad je osuđeno lice maloletno, kazneno popravna ustanova obaveštava njegovu porodicu, Službu za uslovnu slobodu i Centar za socijalni rad o otpuštanju osuđenog lica.
3. Priprema za otpust lica sa mentalnim poremećajem vrši se u dogovoru sa direktorom kazneno popravne ustanove, psihijatrom koji je lečio osuđeno lice u kazneno popravnoj ustanovi i odgovarajućim organima za mentalno zdravlje društva.

Član 134
Pomoć nakon oslobađanja od kazne

1. Ako je osuđenom licu nakon otpusta potrebna pomoć, kazneno popravna ustanova najmanje tri (3) meseca pre otpusta obaveštava o tome Centar za socijalni rad koji je nadležan u mestu prebivališta ili boravišta osuđenog lica.
2. Kazneno popravna ustanova obaveštava Centar za socijalni rad o prirodi pomoći koja je neophodna osuđenom licu.

POGLAVLJE III
IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE

Član 135
Nadležnost i postupak za izvršenje novčane kazne

1. Sud koji je izrekao novčanu kaznu nalaže njeno izvršenje.
2. Odredbe važećeg Zakona o izvršnom postupku primenjuju se na nadležnost i postupak naplate novčane kazne, osim ako nije drugačije predviđeno ovim Zakonom.

Član 136
Dejstvo zamene novčane kazne kaznom zatvora

Osuđeno lice čija je novčana kazna zamenjena kaznom zatvora shodno odredbama Krivičnog zakonika Kosova, smatra se licem koje izdržava zatvorsku kaznu zbog prekršaja.

Član 137
Odnos između izvršenja novčane kazne, troškova krivičnog postupaka i imovinskopravnih potraživanja oštećenih strana

1. Kada troškovi krivičnog postupka i novčana kazna treba da budu naplaćeni istovremeno, prvo se naplaćuju troškovi krivičnog postupka.
2. Ako se imovina osuđenog lica zbog plaćanja novčane kazne umanjila do te mere da imovinsko-pravno potraživanje oštećene strane ne može da bude ostvareno, imovinsko-pravno potraživanje biće ostvareno iz naplaćene novčane kazne ali samo do iznosa vrednosti novčane kazne.

Član 138
Troškovi naplate novčane kazne

1. Osuđeno lice dužno je da plati troškove prinudne naplate novčane kazne.
2. Sredstva naplate novčane kazne uplaćuju se u budžet Kosova.

TREĆI DEO
IZVRŠENJE ALTERNATIVNIH KAZNI

POGLAVLJE IV
OPŠTE ODREDBE O IZVRŠENJU ALTERNATIVNIH KAZNI

Član 139
Početak izvršenja uslovne alternativne kazne

1. Izvršenje alternativne kazne počinje kad odluka postane pravosnažna.
2. Prema osuđenom licu alternativna kazna se izvršava u njegovom prebivalištu ili boravištu.
3. Izvršenje alternativne kazne priprema, rukovodi i nadzire Služba za uslovnu slobodu.

Član 140
Način izvršenja alternativne kazne

1. Alternativna kazna se izvršava na način koji obezbeđuje poštovanje dostojanstva i osnovnih prava i sloboda osuđenog lica i njegove porodice.
2. Osuđeno lice čije su dostojanstvo i osnovna prava i slobode bili povređeni tokom izvršenja alternativne kazne ima pravo na žalbu.

3. Osuđeno lice ima pravo na sudsku zaštitu protiv konačne odluke kojom je osuđenom licu prilikom izvršenja alternativne kazne bilo ograničeno ili povređeno neko od prava utvrđenih u ovom Zakonu.

Član 141

Izveštaj pre izricanja alternativne kazne

1. Pre izricanja alternativne kazne sud može da zahteva izveštaj od Službe za uslovnu slobodu. Služba za uslovnu slobodu dostavlja izveštaj sudu pre izricanja alternativne kazne u roku od tri (3) nedelje od podnošenja tog zahteva.

2. Izveštaj dostavljen pre izricanja kazne utvrđuje odgovarajuću alternativnu kaznu ili kazne za osuđeno lice imajući u vidu ciljeve resocijalizacije i sprečavanja krivičnih dela ubuduće.

Član 142

Izveštaj o opozivu alternativne kazne

1. Kad sud dobije izveštaj Službe za uslovnu slobodu koji sadrži podatke o kršenju uslova alternativne kazne ili neispunjenja neke obaveze, sud razmatra mogućnost za opozivanje alternativne kazne i obaveštava osuđeno lice o sadržini izveštaja i daje mu pravo da odgovori na izveštaj. Osuđeno lice biće obavešteno o svom pravu na pomoć branioca o svom trošku.

2. Tokom razmatranja opoziva alternativne kazne, obustavlja se izvršenje alternativne kazne.

3. Nakon razmatranja izveštaja Službe za uslovnu slobodu i odgovora dobijenog od osuđenog lica ili njegovog branioca, sud odlučuje da li će opozvati alternativnu kaznu ili će preduzeti druge radnje u skladu sa Krivičnim zakonikom Kosova.

4. Sud donosi pisanu obrazloženu odluku u roku od trideset (30) dana nakon dobijanja izveštaja od Službe za uslovnu slobodu. Ta odluka dostavlja se osuđenom licu, njegovom braniocu, Službi za uslovnu slobodu i državnom tužiocu.

5. Osuđeno lice može da se žali na odluku u roku od osam (8) dana od dana prijema iste.

POGLAVLJE V IZVRŠENJE USLOVNE KAZNE

Član 143

Način izvršavanja uslovne kazne

1. Kad sud izrekne uslovnu kaznu, odmah šalje Službi za uslovnu slobodu presudu i sve podatke koje poseduje radi izvršenja ove alternativne kazne.

2. Ako je osuđeno lice u pritvoru, sud šalje odluku i pritvorskoj instituciji u kojoj je pritvoren. Direktor pritvorske institucije otpušta osuđeno lice radi izvršenja alternativne kazne.

Član 144 **Nadzor nad ispunjavanjem obaveza**

1. Kad sud izrekne uslovnu kaznu i naloži ispunjenje neke obaveze prema odredbama Krivičnog zakonika Kosova, Služba za uslovnu slobodu nadgleda izvršenje te obaveze.
2. Ako osuđeno lice ne ispuni obavezu koju je naložio sud, na osnovu stava 1 ovog člana Služba za uslovnu slobodu o tome obaveštava sud nakon što je proverila činjenice i razloge za neispunjenje obaveze.

POGLAVLJE VI **IZVRŠENJE USLOVNE KAZNE SA NALOGOM ZA** **OBAVEZNU REHABILITACIJU**

Član 145 **Način izvršenja uslovne kazne sa nalogom za obaveznu rehabilitaciju**

1. Uslovna kazna sa nalogom za obaveznu rehabilitaciju izvršava se u zdravstvenoj ustanovi ili u drugoj odgovarajućoj ustanovi.
2. Kad sud izrekne uslovnu kaznu sa nalogom za obaveznu rehabilitaciju, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje nadležnoj službi za uslovnu slobodu i nadležnoj zdravstvenoj ustanovi ili odgovarajućoj ustanovi radi izvršenja te kazne.
3. Ako je osuđeno lice u pritvoru, sud šalje odluku i pritvorskoj instituciji u kojoj se lice nalazi. Direktor pritvorske institucije otpušta osuđeno lice radi izvršenja alternativne kazne.

Član 146 **Program za rehabilitacijsko tretiranje**

1. Nadležna zdravstvena ustanova ili odgovarajuća ustanova, u saradnji sa službom za uslovnu slobodu, određuju rehabilitacioni program lečenja za lice koje je pod uslovnom kaznom sa nalogom za obaveznu rehabilitaciju. Služba za uslovnu slobodu, u saradnji sa nadležnom zdravstvenom ustanovom ili drugom odgovarajućom ustanovom, nadgleda da li se to lice pridržava rehabilitacionog programa lečenja.
2. Svaka četiri (4) meseca, služba za uslovnu slobodu šalje izveštaje sudu u vezi sa napretkom rehabilitacionog programa lečenja, zasnovanih na informacijama dobijenim od nadležne zdravstvene ustanove ili druge odgovarajuće ustanove.
3. Nadležna zdravstvena ustanova ili druga odgovarajuća ustanova odmah obaveštava službu za uslovnu slobodu ako se osuđeno lice ne pridržava rehabilitacionog programa lečenja.

Nepridržavanje rehabilitacionog programa od strane osuđenog lica procenjuje služba za uslovnu slobodu i o tome obaveštava sud.

4. Po prijemu obaveštenja od nadležne zdravstvene ustanove, služba za uslovnu slobodu obaveštava sud o uspešnom završetku rehabilitacionog programa lečenja.

POGLAVLJE VII IZVRŠENJE USLOVNE KAZNE SA NALOGOM ZA NADZOR SLUŽBE ZA USLOVNU SLOBODU

Član 147

Način izvršenja uslovne kazne sa nalogom za nadzor od službe za uslovnu slobodu

1. Kad sud izrekne uslovnu kaznu sa nalogom za nadzor službe za uslovnu slobodu, u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje rešenje i sve podatke koje poseduje nadležnoj službi za uslovnu slobodu radi izvršenja ove alternativne kazne.

2. Ako je osuđeno lice u pritvoru, sud rešenje šalje i pritvorskoj instituciji u kojoj je to lice pritvoreno. Direktor odnosno pritvorske ustanove otpušta osuđeno lice radi izvršenja te alternativne kazne.

Član 148

Nadzor od Službe za uslovnu slobodu

1. Služba za uslovnu slobodu vrši nadzor nad izvršenjem uslovne kazne sa nalogom za nadzor koji ona sprovodi.

2. Ako osuđeno lice ne stupi u kontakt sa službom za uslovnu slobodu, Služba za uslovnu slobodu obaveštava sud o tome nakon što utvrdi činjenice i razloge za neodržavanje kontakta.

Član 149

Nadzor nad ispunjavanjem obaveza

1. Kad sud izrekne uslovnu kaznu sa nalogom za nadzor službe za uslovnu slobodu i naloži izvršenje neke obaveze, u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, Služba za uslovnu slobodu nadgleda izvršenje te obaveze.

2. Ako osuđeno lice ne ispuni obavezu koju je naložio sud, Služba za uslovnu slobodu obaveštava sud o tome nakon što utvrdi činjenice i razloge za neispunjenje takve obaveze

Član 150
Izveštaj Službe za uslovnu slobodu

Služba za uslovnu slobodu obaveštava sud o uspešnom završetku perioda verifikacije izvršenja alternativne kazne osuđenog. Nakon prijema tog izveštaja, sud donosi odluku u kojoj utvrđuje da je alternativna kazna izdržana.

POGLAVLJE VIII
IZVRŠENJE USLOVNE KAZNE SA NALOGOM ZA DRUŠTVENO KORISTAN
RAD

Član 151
Način izvršenja kazne sa nalogom za društveni korisni rad

1. Kad sud izrekne uslovnu kaznu sa nalogom za društveno koristan rad u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje nadležnoj službi za uslovnu slobodu radi izvršenja ove alternativne kazne.
2. Ako je osuđeno lice u pritvoru, sud odluku šalje i pritvorskoj instituciji u kojoj je to lice pritvoreno. Direktor odnosno kazneno popravne institucije otpušta osuđeno lice radi izvršenja te alternativne kazne.

Član 152
Program rada za društvenu korist

1. Služba za uslovnu slobodu izrađuje program za društveno koristan rad za osuđeno lice, u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova i na osnovu njegovih sposobnosti, veština i radnog iskustva.
2. Služba za uslovnu slobodu nadgleda izvršenje kazne sa nalogom za društveno koristan rad.
3. Služba za uslovnu slobodu u saradnji sa organizacijom u kojoj društveno koristan rad treba da bude izvršen, utvrđuje pravila o osiguranju od slučaja povrede na radnom mestu ili bolesti, o opštem ponašanju na radnom mestu i ostalim relevantnim merama pre početka društveno korisnog rada. Opšta pravila koja se donose za radno vreme, odmori, nedeljne odmori i bezbednost na radnom mestu primenjuju se na izvršenje društveno korisnog rada.

Član 153
Nadzor obavljanja društveno korisnog rada

1. Kad sud izrekne kaznu sa nalogom za društveno koristan rad i naloži osuđenom licu da održava kontakt sa službom za uslovnu slobodu ili da izvrši jednu ili više obaveza predviđenih odredbama Krivičnog zakonika Kosova, služba za uslovnu slobodu nadgleda održavanje kontakta ili izvršavanje obaveze.

2. Ako osuđeno lice ne održava kontakt sa službom za uslovnu slobodu ili ne ispunjava obavezu koju je naložio sud, služba za uslovnu slobodu obaveštava sud nakon što utvrdi činjenice i razloge za neodržavanje kontakta ili neispunjenje obaveza.

3. organi uprave na centralnom i lokalnom nivou i druga pravna i fizička lica obavezna su da sarađuju sa službom za uslovnu slobodu i regionalnim kancelarijama u sprovođenju kazne sa nalogom za društveno koristan rad.

4. Ministar zaključuje sporazume o izvršenju kazne sa nalogom za opšte društveno koristan rad iz stava 3 ovog člana. Sporazumom o saradnji uređuju se uzajamna prava i obaveze.

Član 154 Obaveštenje

1. Organizacija u kojoj treba da bude izvršen društveno koristan rad dužna je da odmah obavesti službu za uslovnu slobodu ako osuđeno lice ne izvršava društveno koristan rad na zadovoljavajući način. Služba za uslovnu slobodu procenjuje nezadovoljavajuće izvršenje društveno korisnog rada i o tome izveštava sud.

2. U nezadovoljavajuće izvršavanje društveno korisnog rada spada kašnjenje na posao, neovlašćeno odsustvo sa posla, nepoštovanje propisa i pravilnika o radu.

Član 155 Ispravka programa rada za opštu korist

1. Ako osuđeno lice nije u stanju da izvršava društveno koristan rad zbog izmenjenih okolnosti, služba za uslovnu slobodu može da revidira program za društveno koristan rad.

2. Izvršenje naloga za društveno koristan rad koji je izrečen uz uslovnu kaznu može da bude odloženo ili obustavljeno zbog:

2.1. iznenadne bolesti osuđenog lica, zbog koje on mora da bude podvrgnut lečenju čime je sprečen da izvršava društveno koristan rad;

2.2. smrti člana porodice, zbog čega on mora da preuzme glavnu ulogu brige o drugim članovima porodice zbog čega je sprečen da izvršava društveno koristan rad; ili

2.3. svih drugih vanrednih okolnosti koje zahtevaju stalno prisustvo osuđenog lica iz humanitarnih razloga čime je ono sprečeno da izvršava društveno koristan rad.

3. Zahtev za odlaganje ili obustavu izvršenja naloga za društveno koristan rad izrečenog uz uslovnu kaznu može sudu da podnese osuđeno lice, branilac ili predstavnik službe za uslovnu slobodu. Podnošenje zahteva obustavlja obavezu obavljanja društveno korisnog rada dok sud ne donese odluku o zahtevu.

4. Tri (3) dana od prijema zahteva sud donosi odluku o odlaganju ili obustavljanju naloga za društveno koristan rad izrečenog uz uslovnu kaznu. Ako sud odobri odlaganje ili obustavu izvršenja naloga za društveno koristan rad, u odluci određuje period odlaganja ili obustave.

5. Odlaganje ili obustava izvršenja naloga za društveno koristan rad izrečen uz uslovnu kaznu može da traje:

5.1. Sve do izlečenja bolesti, u slučajevima iz tačke 2.1 stava 2 ovog člana; i

5.2. Najviše do dvadeset (20) dana, u slučajevima iz tačaka 2.2. i 2.3. stava 2 ovog člana.

Član 156 **Izveštaj**

Služba za uslovnu slobodu izveštava sud o uspešnom okončanju društveno korisnog rada. Nakon prijema tog izveštaja, sud donosi odluku u kojoj utvrđuje da je alternativna kazna odslužena.

POGLAVLJE IX **IZVRŠENJE ZATVORSKE KAZNE U POLUSLOBODI**

Član 157 **Način izvršenja kazne u polu-otvorenom zatvoru**

1. Kad sud izrekne zatvorsku kaznu i naloži izvršenje kazne u poluslobodi, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje nadležnoj službi za uslovnu slobodu i kazneno popravnoj ustanovi radi izvršenja ove alternativne kazne.

2. Generalni direktor Kazneno popravne službe određuje kazneno popravnu ustanovu u kojoj će biti izvršen nalog za izdržavanje kazne u poluslobodi, imajući u vidu radno mesto ili ostale obaveze i odgovornosti osuđenog lica kao i druge činioce.

Član 158 **Nadzor osuđenog lica u polu-otvorenom zatvoru**

1. Direktor kazneno popravne ustanove nadgleda osuđeno lice dok je u zatvoru, a nadležna služba za uslovnu slobodu nadgleda osuđeno lice dok je na poluslobodi.

2. Ako se osuđeno lice ne vrati u kazneno popravnu ustanovu nakon izvršenja svojih obaveza, direktor kazneno popravne ustanove o tome obaveštava sud nakon što utvrdi činjenice i razloge zašto se to lice nije vratilo u kazneno popravnu ustanovu.

3. Ako osuđeno lice ne ispuni svoje obaveze koje se odnose na rad, obrazovanje ili stručnu obuku, porodične obaveze ili obaveze lečenja ili rehabilitaciju, služba za uslovnu slobodu o tome obaveštava sud nakon što utvrdi činjenice i razloge neispunjenja tih obaveza.

ČETVRTI DEO

IZVRŠENJE DOPUNSKIH KAZNI

POGLAVLJE X

LIŠAVANJE PRAVA UČESTVOVANJA NA IZBORIMA

Član 159

Način izvršenja za ukidanje prava učestvovanja na izborima

1. Kad sud donese odluku da izvršioca krivičnog dela liši prava učestvovanja na izborima prema odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje policijskoj stanici na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje prebivalište radi izvršenja ove dopunske kazne.
2. Administrativna jedinica policijske stanice dužna je da obavesti Centralnu izbornu komisiju Kosova i lokalnu izbornu komisiju u mestu u kojem osuđeno lice ima prebivalište da je osuđeno lice pravosnažnom odlukom suda lišeno prava učestvovanja na izborima.
3. Ako je osuđeno lice promenilo svoje prebivalište, ono obaveštava sud i policiju o svom novom prebivalištu. Policijska stanica na teritoriji gde je osuđeno lice imalo svoje ranije boravište dužna je da obavesti policijsku stanicu na teritoriji gde osuđeno lice ima svoje novo prebivalište.

POGLAVLJE XI

ZABRANA VRŠENJA JAVNIH ADMINISTRATIVNIH FUNKCIJA ILI FUNKCIJA U DRŽAVNOJ SLUŽBI

Član 160

Način izvršenja zabrane obavljanja funkcije u javnoj upravi i u javnoj službi

1. Kad sud donese odluku kojom izvršiocu krivičnog dela zabrani vršenje javne administrativne funkcije ili funkcije u državnoj službi, u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje Ministarstvu javnih službi radi izvršenja te dopunske kazne.
2. Ako se osuđeno lice ne pridržava zabrani vršenja javnih administrativnih funkcija ili funkcija u javnoj državnoj službi, Ministarstvo javnih službi obaveštava sud o nepoštovanju zabrane.

POGLAVLJE XII

ZABRANA VRŠENJA RADA U STRUCI, DELATNOSTI ILI DUŽNOSTI

Član 161

Izvršenje zabrane obavljanja profesije, delatnosti ili dužnosti

Kad sud donese odluku kojom zabranjuje izvršiocu krivičnog dela da obavlja rad u struci, samostalnoj delatnosti, rukovodeće ili administrativne dužnosti u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje javnom ili privatnom preduzeću u kojem je osuđeno lice bilo zaposleno, ovlašćenom organu za izdavanje dozvole za rad u struci ili samostalnoj delatnosti, kao i Ministarstvu za rad i socijalnu zaštitu radi izvršenja te dopunske kazne.

Član 162

Revokacija dozvole

1. Kad je preduslov za vršenje rada u struci, samostalnoj delatnosti ili dužnosti posedovanja dozvole izdate od strane ovlašćenog organa, ova dopunska kazna biće izvršena povlačenjem dozvole ili zabranom izdavanja dozvole za vreme dok je dopunska kazna na snazi.
2. U ostalim slučajevima, Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu preduzima odgovarajuće mere da spreči osuđeno lice od vršenja rada u struci, samostalnoj delatnosti ili dužnosti.
3. Javno ili privatno preduzeće, ovlašćeni organ ili Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu, obaveštavaju sud koji je izrekao dopunsku kaznu kad takva kazna bude izvršena.

Član 163

Obaveštenje suda

Ako se osuđeno lice ne pridržava zabrane vršenja rada u struci, samostalnoj delatnosti ili dužnosti, javno ili privatno preduzeće, ovlašćeni organ ili Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu obaveštavaju sud o nepoštovanju zabrane.

POGLAVLJE XIII

ZABRANA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILIMA

Član 164

Izvršenje zabrane vožnje

1. Kada sud donese odluku kojom zabranjuje izvršiocu krivičnog dela da upravlja motornim vozilom u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje nadležnom javnom organu ovlašćenom za izdavanje vozačkih dozvola na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje prebivalište radi izvršenja ove dopunske kazne.

2. Ako prebivalište osuđenog lica nije poznato, nadležni javni organ ovlašćen za izdavanje vozačkih dozvola na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje boravište dužan je da izvrši dopunsku kaznu.

3. Ako osuđeno lice nema prebivalište na Kosovu, presuda se šalje nadležnom javnom organu ovlašćenom za izdavanje dozvola na teritoriji na kojoj je krivično delo izvršeno.

Član 165

Nevalidnost vozačke dozvole

1. Nadležni javni organ ovlašćen za izdavanje vozačkih dozvola izvršava ovu dopunsku kaznu pozivanjem osuđenog lica i upisivanjem u njegovu vozačku dozvolu da je nevažeća tokom izvršenja ove dopunske kazne za vrstu i određenu kategoriju motornih vozila.

2. Ako osuđeno lice ne poseduje vozačku dozvolu ili poseduje vozačku dozvolu koju je izdao nadležni organ druge države, ova dopunska kazna biće izvršena upisivanjem kazne u registar nadležnog javnog organa ovlašćenog za izdavanje vozačkih dozvola. Nadležni javni organ registruje podatke osuđenog lica, izrečenu dopunsku kaznu i njeno trajanje.

3. Nakon završenog perioda izvršenja dopunske kazne, osuđeno lice može tražiti od nadležnog javnog organa izdavanje nove vozačke dozvole.

Član 166

Ako se osuđeno lice ne pridržava zabrane upravljanja motornim vozilom, nadležni javni organ ovlašćen za izdavanje vozačkih dozvola obaveštava sud o nepoštovanju zabrane.

POGLAVLJE XIV ODUZIMANJE VOZAČKE DOZVOLE

Član 167

Izvršenje oduzimanja vozačke dozvole

1. Kada sud donese odluku o oduzimanju vozačke dozvole izvršiocu u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje policijskoj stanici na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje prebivalište radi izvršenja ove dopunske kazne.

2. Ako prebivalište osuđenog lica nije poznato, policijska stanica na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje boravište izvršava dopunsku kaznu.

Član 168

1. Ako osuđeno lice poseduje vozačku dozvolu, policija izvršava ovu dopunsku kaznu pozivanjem osuđenog lica i oduzimanjem vozačke dozvole za vreme trajanja kazne.
2. Ako osuđeno lice ne poseduje vozačku dozvolu, ova dopunska kazna biće izvršena upisivanjem kazne u registar administrativnog organa nadležnog za izdavanje vozačkih dozvola. Nadležni organ registruje podatke osuđenog lica, izrečenu dopunsku kaznu i njeno trajanje.
3. Izvršenje ove dopunske kazne počinje na dan oduzimanja vozačke dozvole ili upisa kazne u registar administrativnog organa nadležnog za izdavanje vozačkih dozvola.

POGLAVLJE XV ZAPLENA STVARI

Član 169

Izvršenje zaplene predmeta

1. Dopunsku kaznu zaplene predmeta u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, izvršava sud koji je izrekao ovu kaznu u prvom stepenu.
2. Sud odlučuje da li će zaplenjeni predmet da bude prodat u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku ili predat nadležnom organu, muzeju kriminalistike ili nadležnoj instituciji ili će da bude uništen.
3. Prihodi od prodaje zaplenjenih predmeta uplaćuju se u budžet Kosova.

POGLAVLJE XVI NALOG ZA OBJAVLJIVANJE PRESUDE

Član 170

Objavljivanje presude

Kad sud naloži objavljivanje presude u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu na objavljivanje jednoj ili više novinskih kuća ili na emitovanje na nekoj od radio ili televizijskih stanica.

POGLAVLJE XVII

PROTERIVANJE STRANOG DRŽAVLJANA SA TERITORIJE KOSOVA

Član 171

Kad sud donese odluku o proterivanju stranca sa teritorije Kosova u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Kosova, odmah šalje presudu i sve podatke koje poseduje policijskoj stanici na teritoriji na kojoj osuđeno lice ima svoje boravište radi izvršenja ove dopunske kazne.

POGLAVLJE XVIII

IZVRŠENJE MERE PRINUDNOG REHABILITACIONOG TRETMANA

Član 172

Način izvršenja obavezne rehabilitacije zavisnika od droge ili alkohola

1. Mera prinudnog rehabilitacionog tretmana izvršilaca koji su zavisnici od droge ili alkohola izvršava se u zdravstvenoj ustanovi ili u drugoj odgovarajućoj ustanovi. Ako je mera izrečena kao dopunska zatvorskoj kazni, biće odslužena u zdravstvenoj ustanovi.
2. Sud odlučuje o zdravstvenoj ustanovi, kazneno popravnoj ustanovi ili o drugoj odgovarajućoj ustanovi u kojoj treba da se izvrši mera prinudnog tretmana.
3. Kad sud izrekne meru prinudnog rehabilitacionog tretmana, odmah šalje odluku i sve podatke koje poseduje nadležnoj službi za uslovnu slobodu i nadležnoj zdravstvenoj ustanovi, kazneno popravnoj ustanovi ili odgovarajućoj ustanovi radi izvršenja ove mere.
4. Ako je osuđeno lice u pritvoru, sud šalje odluku i pritvorskoj instituciji u kojoj se nalazi osuđeno lice. Direktor pritvorske institucije otpušta osuđeno lice radi izvršenja ove mere.

Član 173

Rehabilitacijski program lečenja

1. Nadležna zdravstvena ustanova, kazneno popravna ustanova ili odgovarajuća ustanova, u saradnji sa službom za uslovnu slobodu, određuje program rehabilitacionog tretmana za lice koje podleže meri prinudnog rehabilitacionog tretmana. Služba za uslovnu slobodu nadgleda pridržavanje tog lica programu rehabilitacije, u saradnji sa nadležnom zdravstvenom ustanovom, kazneno popravnom ustanovom ili odgovarajućom ustanovom.
2. Svaka dva meseca služba za uslovnu slobodu šalje izveštaj sudu o napretku ostvarenom u programu rehabilitacionog tretmana na osnovu informacija koje obezbedi nadležna zdravstvena ustanova, kazneno popravna ustanova ili druga odgovarajuća ustanova.

3. Nadležna zdravstvena ustanova, kazneno popravna ustanova ili odgovarajuća ustanova odmah izveštava službu za uslovnu slobodu ako se osuđeno lice ne pridržava programa rehabilitacionog tretmana. Nepridržavanje osuđenog lica programa rehabilitacionog tretmana procenjuje služba za uslovnu slobodu i o tome izveštava sud.

4. O uspešnom okončanju programa rehabilitacionog tretmana Služba za uslovnu slobodu izveštava sud. Nakon prijema tog izveštaja sud donosi odluku kojom utvrđuje da je mera odslužena.

Član 174

Način izvršenja mere za obavezno psihijatrijsko lečenje uz zadržavanje u zdravstvenoj instituciji

1. Mere obaveznog psihijatrijskog tretmana zadržavanjem izvršavaju se u zdravstvenoj instituciji ili drugoj posebnoj instituciji koja se nalazi u mestu stalnog boravka ili stanovanja optuženog, ili ako nema takve institucije u tom mestu, u instituciji najbližoj mestu gde optuženi ima stalno mesto boravka ili stanovanja ili u mestu gde je izvršen krivični postupak.

2. Sud odlučuje o zdravstvenoj instituciji ili drugoj nadležnoj instituciji u kojoj će se izvršiti mera obaveznog psihijatrijskog tretmana uz zadržavanje. Prilikom smeštaja u zdravstvenu instituciju, sud uzima u obzir opasnost koju optuženi predstavlja za svoju sredinu, njegovo stalno mesto boravka ili stanovanja kao i njegove potrebe za tretmanom.

3. Kada sud odredi meru obaveznog psihijatrijskog tretmana uz zadržavanje, odmah dostavlja presudu sa svim raspoloživim podacima nadležnoj kazneno popravnoj službi i zdravstvenoj instituciji, kazneno popravnoj instituciji ili nadležnoj instituciji za izvršenje ove mere.

4. Ako je izrečena mera određena zajedno sa zatvorskom kaznom, izvršilac krivičnog dela prvo se šalje u zdravstvenu instituciju na tretman.

Član 175

Transfer lica kome je određena mera obaveznog psihijatrijskog lečenja zadržavanjem u instituciji zdravstvene nege

1. Ako se lice prema kome je određena mera obaveznog psihijatrijskog tretmana uz zadržavanje nalazi na slobodi, sud naređuje njegov transfer u zdravstvenu instituciju ili naređuje izdavanje poternice, ali ako se lice nalazi u pritvoru, osoblje Kazneno popravne službe Kosova upućuje ga u zdravstvenu instituciju.

2. Lice kome je izrečena ova mera prebacuje se u zdravstvenu instituciju u pratnji zdravstvenih radnika.

3. Lice prema kome se izvršava ova mera ima jednaka prava i obaveze kao i lice koje odsluži zatvorsku kaznu, osim ako potrebe njegovog tretmana ne zahtevaju nešto drugo.

4. Na predlog zdravstvene institucije u kojoj se izvršava ova mera, sud u toku trajanja mere može da odluči o prebacivanju lica iz jedne zdravstvene institucije u drugu.

5. Sud koji je naložio prvostepenu meru, prati zakonitost njenog sprovođenja. Javni organ nadležan za zdravstvo prati profesionalnu sposobnost tretmana koja se pruža u toku izvršenja mere.

Član 176

Izveštaj institucije za zdravstvenu zaštitu

1. Zdravstvena institucija dostavlja sudu koji je naložio prvostepenu meru izveštaj o zdravstvenom stanju i uspehu tretmana lica prema kome se vrši ta mera, najmanje jednom u šest (6) meseci, ali i češće na zahtev suda.

2. Kad zdravstvena institucija ili nadležni lekar za mentalno zdravlje konstatuje da više nema potrebe za tretmanom ili za zadržavanjem izvršioca krivičnog dela u zdravstvenoj instituciji, odmah o tome obaveštava sud koji je odredio prvostepenu meru.

3. Svakih šest (6) meseci sud koji je odredio prvostepenu meru razmatra potrebu nastavka mere nakon razmatranja u zdravstvenoj instituciji i mišljenja nezavisnog stručnjaka, koji nije zaposlen u zdravstvenoj instituciji u kojoj se izvršava izrečena mera.

4. Po službenoj dužnosti ili na predlog optuženog, branioca, zdravstvene institucije ili organa starateljstva koji je nadležan na osnovu privremenog ili stalnog boravka lica u vreme kada je naredba kojom je izrečena mera postala pravosnažna, ako konstatuje da nije više potrebno da izvršilac krivičnog dela bude tretiran ili zadržan u toj instituciji, sud koji je izrekao meru u prvostepenom postupku je ukida. Kad se mera ukine, sud može da naloži meru obaveznog tretmana na slobodi, ako postoje razlozi za izricanje takve mere.

5. Odluka iz stava 4 ovog člana donosi se odmah nakon saslušanja državnog tužioca, branioca i izvršioca krivičnog dela, ako njegovo stanje to dozvoljava i nakon razmatranja mišljenja eksperta.

6. Kad sud ukida izrečenu meru, obavestiće zdravstvenu ustanovu da oslobodi lice prema kome je izrečena ova mera odmah nakon donošenja odluke.

Član 177

Pružanje zdravstvene zaštite nakon puštanja

1. Nakon što se lice pusti iz zdravstvene institucije, nadležni organ starateljstva je odgovoran za lice prema kome je izvršena mera za pružanje pomoći posle izlaska iz zdravstvene institucije.

2. Ako je počinitelj izvršio krivično delo u stanju smanjene uračunljivosti, pušta se iz zdravstvene institucije i ako je u zdravstvenoj instituciji proveo kraće vreme od vremena trajanja izrečene zatvorske kazne, sud će da razmotri uslovno puštanje na slobodu tog lica.

3. U slučaju uslovnog puštanja na slobodu, sud posebno uzima u obzir uspeh tretmana osuđenog lica, njegovo zdravstveno stanje, vreme provedeno u zdravstvenoj instituciji kao i preostali deo za izdržavanje zatvorske kazne.

4. Ako se sud odluči na uslovno oslobađanje, može da izrekne meru obaveznog psihijatrijskog tretmana na slobodi, ako postoje razlozi za izricanje takve mere.

5. Ako sud odluči da osuđeno lice izdrži preostali deo kazne zatvora, osoblje Kazneno popravne službe Kosova dopratiće ga do kazneno popravne institucije na izdržavanje kazne.

Član 178

Izvršenje mere obaveznog psihijatrijskog tretmana na slobodi

1. Mera obaveznog psihijatrijskog tretmana na slobodi se izvršava u zdravstvenoj instituciji koju odredi sud koji je izrekao meru prvostepenom presudom.

2. Sud obaveštava zdravstvenu instituciju o datumu kad lice prema kome je izrečena mera mora da se prijaviti na tretman.

3. Lice kome je izrečena ta mera je obavezno da se javi zdravstvenoj instituciji na tretman na vreme koje sud odredi.

Član 179

Izveštaj institucije za zdravstvenu zaštitu

1. Zdravstvena institucija dostavlja izveštaj o zdravstvenom stanju i uspehu tretmana lica prema kome se izvršava ta mera, sudu koji je izrekao meru u prvom stepenu najmanje jedan (1) put u šest (6) meseci, ali i češće na zahtev suda.

2. Kada zdravstvena institucija oceni da više nije potreban tretman za izvršioca krivičnog dela, odmah o tome obaveštava sud koji je izrekao tu meru u prvom stepenu.

3. Sud koji je izrekao tu meru u prvom stepenu, po službenoj dužnosti ili na predlog optuženog, branioca, zdravstvene institucije ili nadležnog organa starateljstva, ukida meru ako zaključi da nije više potrebna za tretman izvršioca krivičnog dela.

4. Odluka o ukidanju mere se donosi nakon saslušanja javnog tužioca, branioca i izvršioca krivičnog dela, ako to dozvoljava njegovo stanje i nakon razmatranja mišljenja eksperta.

Član 180

1. Zdravstvena institucija odmah obaveštava sud koji je izrekao tu meru u prvom stepenu, kad izvršilac nije podvrgnut tretmanu na slobodi, ako je isti samovoljno prekinuo tretman ili ako je mišljenja da je tretman bio neuspešan.

2. Sud po službenoj dužnosti ili na predlog zdravstvene institucije u kojoj se to lice tretira ili je trebalo da se tretira, može da odredi meru obaveznog psihijatrijskog tretmana uz zadržavanje:

2.1. ako izvršilac krivičnog dela nije podvrgnut tretmanu na slobodi, ako je samovoljno prekinuo tretman ili kada zdravstvena institucija oceni da se tretman smatra neuspešnim; i

2.2. ako postoje razlozi za određivanje takve mere.

3. Odluka o određivanju mere obaveznog psihijatrijskog tretmana sa zadržavanjem se donosi nakon saslušanja javnog tužioca, branioca i izvršioca krivičnog dela, ako to dozvoljava njegovo stanje i nakon razmatranja mišljenja nezavisnog eksperta koji nije zaposlen u zdravstvenoj instituciji u kojoj se izvršava ta mera.

4. Kada lice više nema potrebe za tretman u zdravstvenoj instituciji, nadležni organ starateljstva je odgovoran za lice prema kome je izvršena ta mera za pružanje pomoći nakon prestanka obaveznog tretmana na slobodi.

POGLAVLJE XIX IZVRŠENJE ZATVORSKE KAZNE ZA PREKRŠAJ

Član 181 Primena odredbi ovog Zakona

Zatvorska kazna izrečena za prekršaj ili koja zamenjuje izrečenu novčanu kaznu izvršava se u skladu sa odredbama ovog Zakona, ako posebnim zakonom nije predviđeno drugačije.

Član 182 Smeštanje osuđenih lica u kazneno popravne ustanove

1. Lica kažnjena zatvorom za prekršaj izdržavaju kaznu u kazneno popravnoj ustanovi, odvojeno od pritvorenih lica.

2. Žene kažnjene zatvorom za prekršaje izdržavaju kaznu u kazneno popravnoj ustanovi za žene, odvojeno od pritvorenih žena.

3. Maloletnici kažnjeni zatvorom za prekršaje izdržavaju kaznu odvojeno od punoletnih lica.

Član 183 Nadležnosti za slanje osuđenih lica na izdržavanje zatvorske kazne za prekršaje

1. Osnovni sud za prekršaje u mestu u kojem je osuđeno lice imalo prebivalište ili boravište u vreme pravosnažnosti odluke o izricanju kazne je nadležan za slanje osuđenog lica na izdržavanje zatvorske kazne za prekršaj.

2. Kada prebivalište ili boravište osuđenog lica nije poznato, nadležan za slanje osuđenog lica na izdržavanje zatvorske kazne je osnovni sud za prekršaje koji je doneo prvostepenu odluku.

3. Ako je u prekršajnom postupku odlučeno da se zatvorska kazna izvrši odmah, bez obzira na žalbu, slanje osuđenog lica na izdržavanje kazne vrši osnovni sud za prekršaje koji je doneo prvostepenu odluku.

Član 184

Ako osnovni sud za prekršaje koji je izrekao zatvorsku kaznu ili je zamenio novčanu kaznu zatvorskou kaznom, nije nadležan za izvršenje, on je obavezan da odluku za izvršenje dostavi nadležnom osnovnom sudu za prekršaje, u roku ne dužem od tri (3) dana od pravosnažnosti odluke.

Član 185

1. Osnovni sud za prekršaje izdaje pismeni nalog osuđenom licu da se određenog dana javi u kazneno popravnu ustanovu na izdržavanje kazne zatvora za prekršaj.

2. Rok od prijema naloga do dana za javljanje ne može da bude kraći od osam (8) dana niti duži od petnaest (15) dana.

3. Nadležni sud za prekršaje obaveštava kazneno popravnu ustanovu o datumu na koji osuđeno lice mora da se javi u ustanovu i dostavlja pravosnažnu odluku zajedno sa ličnim podacima o osuđenom licu prikupljenim u toku prekršajnog postupka.

Član 186

Početak izdržavanja kazne zatvora za prekršaj

1. Kazneno popravna ustanova obaveštava nadležni sud da li se osuđeno lice javilo na izdržavanje kazne.

2. Početak izdržavanja kazne računa se od dana kada se osuđeno lice javilo kazneno popravnoj ustanovi.

Član 187

1. Ako se osuđeno lice koje je uredno pozvano ne javi u kazneno popravnu ustanovu, nadležni sud za prekršaj naređuje da se on prinudno privede, a ako se osuđeno lice skriva ili je u bekstvu, sud naređuje raspisivanje poternice.

2. U slučajevima iz stava 1 ovog člana početak izvršenja zatvorske kazne za prekršaj računa se od dana kada je osuđeno lice lišeno slobode, dok troškove transporta plaća osuđeno lice.

Član 188
Odlaganje izvršenja kazne zatvora za prekršaj

1. Izvršenje zatvorske kazne za prekršaj se može odložiti iz istih razloga iz kojih se može odložiti izvršenje zatvorske kazne izrečene za krivično delo.
2. Odlaganje početka izdržavanja zatvorske kazne za prekršaj iz stava 1 ovog člana ne može biti duže od šezdeset (60) dana.

Član 189
Postupak za odlaganje izvršenja zatvorske kazne za prekršaj

1. Osuđeno lice podnosi molbu za odlaganje izvršenja zatvorske kazne za prekršaj u roku od tri (3) dana od prijema naloga za izdržavanje kazne.
2. Molba za odlaganje izvršenja zatvorske kazne za prekršaj podnosi se sudiji nadležnog osnovnog suda za prekršaje.
3. Predsednik nadležnog osnovnog suda za prekršaje odlučuje o molbi za odlaganje izvršenja kazne u roku od tri (3) dana od dana prijema zahteva.
4. Predsednik nadležnog osnovnog suda za prekršaj odbacuje molbu za odlaganjem izvršenja kazne ako nije podneta u predviđenom roku i ako ju je podnelo neovlašćeno lice ili ako uz nje nisu priloženi dokazi koji je potkrepljuju u propisanom roku.

Član 190

1. Osuđeno lice može da uloži žalbu na prvostepeno rešenje kojim se odbija molba za odlaganje početka izvršenja zatvorske kazne, osuđeno lice može podneti pritužbu predsedniku Apelacionog suda za prekršaje, u roku od tri (3) dana od dana prijema rešenja.
2. Predsednik Apelacionog suda za prekršaje odlučuje o zahtevu u roku od tri (3) dana od prijema.

Član 191
Odlaganje izvršenja kazne

1. Molba za odlaganje izvršenja obustavlja izvršenje kazne dok se ne donese pravosnažna odluka u vezi zahteva.
2. Predsednik osnovnog suda koji nakon podnošenja druge molbe ustanovi da je pravo na žalbu zloupotrebjeno, odlučuje da žalba ne odlaže izvršenje kazne.

Član 192 **Revokacija izvršenja kazne**

1. Predsednik osnovnog suda opoziva odlaganje izvršenja kazne ako se kasnije ustanovi da razlozi za odobrenje odlaganja nisu postojali ili su prestali da postoje, ili ako je osuđeno lice iskoristilo odlaganje u drugu svrhu a ne za onu zbog koje mu je odlaganje bilo dozvoljeno.
2. Osuđeno lice ima pravo žalbe na rešenje o opozivu ili prekidu odlaganja izvršenja kazne pod istim uslovima kao na rešenja na osnovu kojeg je odlučeno po zahtevu za odlaganje.
3. Žalba odlaže izvršenje rešenja.

Član 193 **Prekid izdržavanja zatvorske kazne za prekršaj**

1. Na zahtev lica osuđenog za prekršaj, izuzetno u opravdanim slučajevima može se dozvoliti prekid izdržavanja zatvorske kazne za prekršaj, ali ne duže od deset (10) dana. U vanrednim slučajevima, za lečenje, prekid se može nastaviti sve dok traje lečenje.
2. Vreme dozvoljenog prekida se ne računa u vreme izdržavanja kazne.

Član 194 **Primena odredaba o uslovnom otpustu i oslobađanju osuđenih**

Odredbe ovog Zakona koje uređuju uslovni otpust i puštanje na slobodu osuđenih lica primenjuju se shodno i prema licima osuđenim na kaznu zatvora za prekršaj.

POGLAVLJE XX **IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE I ZAŠTITNIH MERA** **IZREČENIH ZA PREKRŠAJE**

Član 195

Odredbe ovog Zakona koje se odnose na izvršenje novčane kazne i dodatnih kazni izrečenih za krivično delo primenjuju se i na izvršenje novčane kazne i zaštitnih mera izrečenih za prekršaj, osim ako posebnim zakonom nije predviđeno drugačije.

POGLAVLJE XXI IZVRŠENJE MERE PRITVORA

Član 196 Način izvršenja mere pritvora

1. Mera pritvora na osnovu rešenja nadležnog suda izvršava se u nadležnoj kazneno popravnoj ustanovi.
2. U radu sa pritvorenim licima shodno se primenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku i odredbe ovog Zakona.
3. Na zahtev tužioca i ako je to u interesu pravde, sud može da naloži ograničenje prava pritvorenim licima.

Član 197 Smeštaj pritvorenog lica

1. U nadležnoj kazneno popravnoj ustanovi mogu da se smeste lica kojima je nadležni sud rešenjem odredio pritvor. Uz rešenje o određivanju pritvora nadležnoj kazneno popravnoj ustanovi dostavlja se i pisani nalog za prijem lica kojem je određen pritvor.
2. Nadležna kazneno popravna ustanova izdaje pisanu potvrdu da je primila lice kojem je određen pritvor u kojem je između ostalog naveden datum i sat prijema i ime i prezime lica koje se smešta u pritvor.

Član 198 Lekarski pregled i obaveštenje o njegovim pravima

1. Odmah po prijemu u nadležnu kazneno popravnu ustanovu obavlja se lekarski pregled pritvorenog lica a nalaz i mišljenje lekara se upisuju u zdravstveni karton pritvorenika.
2. Po prijemu u nadležnu kazneno popravnu ustanovu pritvorenik se upoznaje sa podzakonskim aktom o internom kućnom redu za izvršenje mere pritvora i drugim pravima i obavezama koje ima u toku trajanja mere pritvora.
3. Pritvorenici koji su zajednički učestvovali u obavljanju krivičnog dela smeštaju se u izdvojene prostorije.

Član 199 Uslovi za lica u pritvoru

1. Pritvorenici u nadležnoj kazneno popravnoj ustanovi borave pod istim uslovima kao i osuđena lica u pogledu smeštaja, ishrane, zdravstvene zaštite, primene prinudnih mera, posebnih mera za održanje reda i sigurnosti i naknade za štetu nastalu u toku primene mere pritvora.

2. U slučaju potrebe da se pritvorenik u toku boravka čuva van nadležne kazneno popravne ustanove po bilo kojem osnovu, bezbednost pruža policija.

Član 200

1. Pritvorenik može da se angažuje na radu u radionici, radionici u ekonomskim jedinicama koje se nalaze unutar nadležne kazneno popravne ustanove, posle dobijanja saglasnosti od nadležnog suda.

2. Pritvorenik koji radi ima pravo na naknadu i druga prava po osnovu rada koja se odnose na osuđena lica u skladu sa ovim Zakonom.

Član 201

1. Ako u toku izvršenja mere pritvora pritvorenik izvrši disciplinsku povredu ili neki prekršaj, kazneno popravna ustanova o tome obaveštava sud koji je sproveo postupak.

2. Nadležni sud se obaveštava i u slučaju bekstva pritvorenika. Sud izdaje nalog radi pronalaženja i privođenja pritvorenika.

3. Nadzor nad izvršenjem mere pritvora vrši predsednik nadležnog suda u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.

Član 202

Puštanje na slobodu pritvorenika iz kazneno popravne ustanove vrši se na osnovu rešenja o ukidanju pritvora koje donosi nadležni sud ili po isteku vremena na koje je određen pritvor.

Član 203

Pritvorenik koji se na osnovu odredaba Zakonika o krivičnom postupku a na svoj zahtev, pre pravosnažnosti rešenja javio na izdržavanje kazne zatvora, jednak je u svojim pravima i obavezama sa drugim osuđenim licima.

Član 204

1. Aktom o kućnom redu u kazneno popravnoj ustanovi utvrđuje se naročito sledeće:

1.1 prijem i smeštaj pritvorenika;

1.2 higijensko zdravstvene mere i ishrana;

1.3 prijem poseta;

1.4 prijem pošiljaka i štampe;

- 1.5 rad i ponašanje pritvorenika i održavanje reda i discipline;
- 1.6 postupak u slučaju bekstva ili smrti pritvorenika;
- 1.7 ponašanje pritvorenika i puštanje na slobodu, i
- 1.8 druga pitanja koja su od značaja za izvršenje mere pritvora.

PETI DEO

IZVRŠNI ORGANI ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA

POGLAVLJE XXII

KAZNENO POPRAVNA SLUŽBA KOSOVA

Član 205

Rad Kazneno popravne službe Kosova

1. Kazneno popravna služba Kosova (u daljem tekstu: Kazneno popravna služba) je centralni organ državne profesionalne, samostalne uprave, sa uniformisanim licima sa činovima delimično naoružanim i podređena Ministarstvu pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo).
2. Kazneno popravna služba je odgovorna za obavljanje sledećih zadataka:
 - 2.1. organizovanje, sprovođenje i nadgledanje izvršenja kazne zatvora i kazne doživotnog zatvora;
 - 2.2. organizovanje, sprovođenje i nadzor kazne zatvora za maloletnike i vaspitnih mera, osim ako je drugačije predviđeno Zakonikom o postupcima u pravosuđu za maloletnike;
 - 2.3. organizovanje programa koji doprinose rehabilitaciji, pripremi za otpuštanje i dugoročnom nadzoru lica osuđenih na kazne zatvora ili kazne doživotnog zatvora.
 - 2.4. procenu kriminogenog rizika i za utvrđivanje potreba za tretmanom prema izvršiocima krivičnih dela;
 - 2.5. savetovanje i podršku osuđenim licima na završetku njihove kazne;
 - 2.6. preduzimanje mera koje imaju za cilj školovanje i stručnu obuku zaposlenih civilnih lica i službenika kazneno popravne službe;
 - 2.7. za ostvarivanje saradnje sa nadležnim institucijama, udruženjima i organizacijama koja se bave problemima izvršenja krivičnih sankcija.

3. Kazneno popravna služba ima status pravnog lica.

4. Kazneno popravna služba ima svoju identifikacionu oznaku i ima sedište u Prištini.

Član 206

Organizaciona struktura Kazneno popravne službe

1. Za izvršenje poslova i zadataka iz delokruga nadležnosti Kazneno popravne službe osnivaju se sledeće osnovne organizacije:

1.1 Centralna kancelarija Kazneno popravne službe sa sedištem u Prištini; i

1.2 kazneno popravne ustanove.

2. Unutrašnja organizacija i sistematizacija Kazneno popravne službe i kazneno popravnih ustanova uređena je posebnim aktom koji usvaja ministar i bice kao posebno poglavlje predviđen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu.

Član 207

Odgovornosti Centralne kancelarije Kazneno popravne službe

1. Centralna kancelarija Kazneno popravne službe prati i nadzire zakonitost rada i radnji u organizacionim jedinicama Kazneno popravne službe i kazneno popravnim ustanovama.

2. U Centralnoj kancelariji Kazneno popravne službe uspostavljaju se direkcije i sektori. Radom direkcija rukovode načelnici koje imenuje generalni direktor Kazneno popravne službe.

3. Generalni direktor Kazneno popravne službe ujedno je i načelnik Centralne kancelarije Kazneno popravne službe.

Član 208

Vrste kazneno popravnih ustanova

1. U Kazneno popravnoj službi postoje ove vrste kazneno popravnih ustanova:

1.1. zatvori za izvršenje kazne zatvora i kazne doživotnog zatvora;

1.2. centri za pritvor za izvršenje pritvora i kazni zatvora do tri (3) meseca;

1.3. zatvori za žene za izvršenje kazni zatvora, kazni doživotnog zatvora i kazni zatvora za maloletnike izrečene ženama.

1.4. zatvori za maloletnike za izvršenje zatvorskih kazni izrečenih maloletnicima;

1.5. kaznene vaspitno - popravne ustanove za izvršenje vaspitnih mera upućivanja maloletnih izvršilaca u kaznene vaspitno popravne ustanove;

1.6. zatvorske bolnice i ambulante za lečenje pritvorenika i osuđenih lica.

Član 209

Tipovi kazneno popravnih ustanova

1. Prema nivou bezbednosti i načinu tretmana osuđenih lica, kazneno popravne ustanove mogu da budu zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

2. U kazneno popravnim ustanovama zatvorenog tipa postoje elementi fizičkog i materijalnog obezbeđenja kao što su naoružani stražari, okolni zidovi i žičane ograde, tehnički uređaji i druge bezbednosne mere koje sprečavaju bekstvo osuđenih lica. U okviru zatvorenog tipa spada i zatvor visoke bezbednosti za izvršavanje kazne zatvora lica klasifikovanih kao veoma opasnih, pritvorenih lica klasifikovanih kao veoma opasnih i onih koji su osuđeni na kazne doživotnog zatvora.

3. Kazneno popravne ustanove poluotvorenog tipa nemaju elemente fizičke bezbednosti u vidu nadzora kretanja i rada osuđenih lica, ali imaju elemente materijalne bezbednosti koji sprečavaju bekstvo osuđenih lica.

4. Kazneno popravne ustanove otvorenog tipa nemaju elemente fizičke i materijalne bezbednosti koji sprečavaju bekstvo osuđenih lica. Ponašanje prema osuđenim licima zasniva se na njihovoj ličnoj disciplini i ličnoj odgovornosti, a osoblje kazneno popravne ustanove nadzire kretanje i rad osuđenih lica.

5. U kazneno popravnim ustanovama zatvorenog tipa izdržava se najmanje jedna trećina (1/3) kazne doživotnog zatvora.

Član 210

U okviru kazneno popravnih ustanova mogu da postoje otvorene, poluotvorene i zatvorene jedinice.

Član 211

Osnivanje kazneno popravnih ustanova

Na predlog Ministarstva, kazneno popravne ustanove osnivaju se podzakonskim aktom Vlade Republike Kosovo. Tim aktom utvrđuje se vrsta, tip i sedište kazneno popravnih ustanova.

Član 212

Ekonomske jedinice

1. U kazneno popravnim ustanovama osniva se jedna ili više ekonomskih jedinica u kojima rade osuđena lica.

2. Ekonomska jedinica osniva se odlukom Ministarstva pravde.
3. Početna sredstva neophodna za osnivanje ekonomskih jedinica obezbeđuju se iz budžeta Republike Kosovo.
4. Radom ekonomskih jedinica rukovodi direktor ustanove ili lice koje on ovlasti.

Član 213

Status ekonomskog jedinice

1. Ekonomska jedinica ima status pravnog lica i u pravnom prometu nastupa u svoje ime i za svoj račun.
3. Ekonomska jedinica stvara prihode namenjene za potrebe Popravne službe.

Član 214

Namenjeni prihodi

Ministarstvo pravde donosi pod-zakonski akt o korišćenju i raspodeli namenjenih prihoda.

Član 215

Generalni direktor Kazneno popravne službe Kosova

1. Radom Kazneno popravne službe rukovodi generalni direktor Kazneno popravne službe (u daljem tekstu: generalni direktor).
2. Generalni direktor imenuje se na osnovu konkursa koji raspisuje Ministarstvo pravde u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi za imenovanje na visoke rukovodeće pozicije u državnoj službi Republike Kosovo. Stručna ocenjivačka komisija sastoji se od profesionalnih predstavnika iz Ministarstva pravde, Kazneno popravne službe, sudije Apelacionog suda, državnog tužioca i profesora sa Pravnog fakulteta krivično pravnog smera.
3. Generalni direktor rukovodi, upravlja i kontroliše rad Kazneno popravne službe i sva pitanja vezana za Kazneno popravnu službu.
4. Generalni direktor Kazneno popravne službe bira se na vreme od pet (5) godina uz mogućnost reizbora.
5. Generalni direktor za svoj rad neposredno je odgovoran ministru.

Član 216

Uslovi za imenovanje generalnog direktora

1. Dužnosti generalnog direktora treba da vrši lice (kandidat) koji ispunjava sledeće uslove:

- 1.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 1.2. da ima fakultetsko obrazovanje;
 - 1.3. da ima osam (8) godina stručnog radnog iskustva od kojih najmanje pet (5) godina na rukovodećim poslovima;
 - 1.4. da nije član nijedne političke partije;
 - 1.5. da ima moralnu i profesionalnu reputaciju i da nije kažnjavan za krivično delo.
2. Kazneno popravna služba može da ima zamenika generalnog direktora koji se imenuje shodno postupku, uslovima i rokovima predviđenim za generalnog direktora.

Član 217

Direktori kazneno popravnih ustanova

1. Direktori kazneno popravnih ustanova imenuju se na osnovu konkursa koji raspisuje Ministarstvo pravde u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi za imenovanje na visoke rukovodeće pozicije u državnoj službi Republike Kosovo.
2. Direktori kazneno popravnih ustanova imenuju se shodno odredbama predviđenim za imenovanje generalnog direktora.
3. Direktori kazneno popravnih ustanova imenuju se na vreme od pet (5) godina uz mogućnost reizbora.
4. Dužnosti direktora kazneno popravnih ustanova može da vrši lice (kandidat) koji ispunjava sledeće uslove:
 - 4.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 4.2. da ima fakultetsko obrazovanje;
 - 4.3. da ima šest (6) godina stručnog radnog iskustava od kojih najmanje tri (3) godina na rukovodećim poslovima;
 - 4.4. da nije član nijedne političke partije;
 - 4.5. da ima moralnu i profesionalnu reputaciju i da nije kažnjavan za krivično delo.
5. Ministar može samostalno ili na predlog generalnog direktora da suspenduje ili razreši sa dužnosti direktore kazneno popravnih ustanova zbog kršenja zakona ili neefikasnosti u radu.
6. Odluka ministra o suspendovanju ili razrešenju direktora kazneno popravnih ustanova je konačna.
7. Kazneno popravne ustanove mogu da imaju zamenike direktora koji se imenuju shodno postupku, uslovima i rokovima predviđenim za direktore kazneno popravnih ustanova.

Član 218

Unutrašnja organizacija kazneno popravnih ustanova

U kazneno popravnim ustanovama, u zavisnosti od veličine i suštine poslova koji se obavljaju u datoj ustanovi, mogu da se osnivaju direkcije i sektori. Direkcije mogu da budu nadležne za: bezbednost, tretiranje i administrativne poslove. U okviru službi mogu da se organizuju i sektori, paviljoni ili druge posebne strukture. Podzakonski akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Kazneno popravne službe utvrđuje unutrašnju organizaciju, pozicije i radna mesta u kazneno popravnim ustanovama.

Član 219

Osoblje Kazneno popravne službe

1. Osoblje Kazneno popravne službe i kazneno popravnih ustanova čine državni službenici u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi Republike Kosovo i kazneno popravni službenici Kazneno popravne službe i kazneno popravnih ustanova u skladu sa ovim Zakonom.
2. Radni odnos kazneno popravnih službenika uređuje se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
3. Kazneno popravna služba izrađuje, a ministar usvaja, Profesionalni etički kodeks za kazneno popravne službenike Kazneno popravne službe.

Član 220

Kazneno popravne službenike

1. Kazneno popravne službenike imenuje i razrešava dužnosti generalni direktor na osnovu javnog konkursa i u skladu sa ovim Zakonom.
2. U Kazneno popravnu službu, kao kazneno popravni službenik, može da bude primljeno lice koje ispunjava sledeće uslove:
 - 2.1 opšte uslove predviđene za državne službenike shodno Zakonu o državnoj službi;
 - 2.2 posebne uslove u pogledu školskih i profesionalnih kvalifikacija, radnog iskustva i drugih uslova utvrđenih u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu pravde.
3. Osobe koje zasnivaju radni odnos kao kazneno popravni službenici u Kazneno popravnoj službi na radnom mestu direktora za obezbeđenje, na poslovima obrazovnog radnika i na poslovima instruktora, osim uslova predviđenih u stavu 1 ovog člana, treba još da ispunjavaju potrebne zdravstvene i psihofizičke uslove za obavljanje tih poslova.

Član 221

1. Popravnim službenicima, zbog rizika, značaja i posebnih uslova rada, na svakih dvanaest (12) meseci rada računa se šesnaest (16) meseci staža osiguranja, dok se u obračunu zarada obezbeđuje određen dodatak na zaradu.

2 Kategorizacija popravnih službenika koji ostvaruju beneficije predviđene u stavu 1 ovog člana uređuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 222

Odlukom direktora kazneno popravne ustanove, u interesu službe i prema nastalim potrebama, zaposleno lice je obavezno da radi i duže od punog radnog vremena i može da mu bude prekinuto ili produženo korišćenje godišnjeg odmora.

Član 223

1. Za zaposlene na mestu kazneno popravnih službenika u kazneno popravnim ustanovama koji rade na izvršenju krivičnih sankcija, obavezno je trajno obrazovanje i stručno usavršavanje u skladu sa planom i programom obuke, obrazovanja i stručnog usavršavanja.

2. Za obrazovanje i stručno usavršavanje zaposlenih iz stava 1 ovog člana, Kazneno popravna služba može samostalno ili uz pomoć domaćih ili stranih stručnih organizacija na projektima da organizuje seminare, savetovanja i druge oblike stručnog usavršavanja.

3. Plan i program učenja za stručno usavršavanje donosi generalni direktor posle dobijene saglasnosti ministra.

Član 224

1. Provera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenih koji rade kao kazneno popravni službenici na mestima obezbeđenja vrši se jednom u dve (2) godine, dok se prema potrebi može obaviti i ranije, o čemu odluku donosi generalni direktor.

2. Provera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenih koji rade na drugim poslovima za koje se radni staž računa sa uvećanim trajanjem vrši se jednom u tri (3) godine, dok se prema potrebi može obaviti i ranije, o čemu odluku donosi generalni direktor.

3. Ako zaposleni iz stavova 1 i 2 ovog člana iskažu psihičke promene ili promene opšteg zdravstvenog stanja koje ih čine nesposobnim za obavljanje tih poslova, upućuju se nadležnom organu za procenu njihove radne sposobnosti u skladu sa zakonom kojim se utvrđuju prava iz penzionog i invalidskog osiguranja.

4. Ako nadležni organ utvrdi postojanje preostale profesionalne sposobnosti, zaposleni se raspoređuje na druge poslove u skladu sa mogućnostima Kazneno popravne službe ili mu se omogućava prekvalifikacija. Ako ne postoji mogućnost za raspoređivanje na drugim poslovima, zaposlenom prestaje radni odnos.

5. Odluku o prestanku radnog odnosa donosi generalni direktor.

Član 225 Transfer

1. Lice zaposleno u kazneno popravnoj ustanovi na osnovu člana 221. stav 1 ovog Zakona, zbog potreba rada ili zbog povećanog obima rada može da se privremeno rasporedi bez njegove saglasnosti u drugu kazneno popravnu ustanovu najduže šest (6) meseci u dve (2) godine, dok uz njegovu saglasnost može da se rasporedi u trajanju od dvanaest (12) meseci.

2. Odluku o raspoređivanju donosi generalni direktor i protiv iste nije dozvoljena žalba.

Član 226

1. Kazneno popravni službenik zaposlen u kazneno popravnoj ustanovi osim direktora i zamenika direktora i načelnika organizacionih jedinica u ustanovi, može uz saglasnost generalnog direktora da bude raspoređen unutar kazneno popravne ustanove na drugo radno mesto za koje ispunjava uslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta ako to zahteva nova organizacija ili racionalizacija poslova ili potrebe posla.

2. Protiv odluke iz prethodnog stava može da se uloži žalba ministru u roku od osam (8) dana od dana prijema odluke.

Član 227

Prestanak radnog odnosa kazneno popravnog službenika

1. Kazneno popravnom službeniku u Kazneno popravnoj službi prestaje radni odnos:

1.1 u slučaju smrti;

1.2 protekom vremena, ako je radni odnos bio zasnovan na određeno vreme;

1.3 sporazumnim dogovorom;

1.4 ispunjenjem uslova predviđenih zakonom u pogledu godina života za penziju;

1.5 u slučaju ukidanja ili reorganizacije kazneno popravne ustanove ili ukidanja radnog mesta, ako ne bude raspoređen na drugo radno mesto u roku do tri meseca od trenutka kad dođe do reorganizacije ili ukidanja;

1.6 ako je pravnosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora od najmanje šest (6) meseci;

1.7 ako odbije raspoređivanje ili ako zbog neopravdanih razloga ne počne da radi na mestu na kojem je raspoređen;

1.8 ako je prilikom zasnivanja radnog odnosa prećutao ili dao netačne podatke koji su bili od značaja za zasnivanje radnog odnosa, i

1.9 ako ne postoji mogućnost da u roku od tri (3) meseca posle otpuštanja bude raspoređen na poslove i radne zadatke koji odgovaraju njegovoj stručnoj kvalifikaciji.

2. O prestanku radnog odnosa donosi se odluka protiv koje može da se uloži žalba generalnom direktoru u roku od osam (8) dana od dana prijema odluke. Odluka generalnog direktora je konačna i protiv iste može da se pokrene upravni spor pred nadležnim sudom.

3. Ako dođe do reorganizacije ili ukidanja kazneno popravne ustanove, ministar utvrđuje kriterijume za utvrđivanje viška zaposlenih kazneno popravnih službenika i o obimu prava koja im pripadaju po toj osnovi.

Član 228

Naknada za slučaj smrti na radu ili na službenoj dužnosti

1. Kazneno popravna služba isplaćuje troškove sahrane za kazneno popravne službenike koji umru na radnom mestu ili pri izvršenju službenih dužnosti. Mesto sahrane određuju članovi porodice kazneno popravnog službenika. Kaznena popravna služba plaća sledeće troškove:

1.1. prevoz za prenos posmrtnih ostataka;

1.2. putne troškove za dve (2) osobe pratioca;

1.3. pogrebne troškove koji nisu plaćeni na drugi način;

1.4. druge troškove uz saglasnost ministra.

2. Kazneno popravna služba isplaćuje jednokratnu finansijsku pomoć supruzi ili deci mlađoj od osamnaest (18) godina kazneno popravnog službenika koji je umro na radu ili pri izvršenju službenih dužnosti, u iznosu koji je jednak pokojnikovoj bruto mesečnoj zaradi pomnoženoj sa šest (6). Ta isplata vrši se tek nakon što se utvrdi da su suprug ili supruga ili deca bili izdržavana lica kazneno popravnog službenika pre njegove, odnosno njene smrti. U određenim slučajevima, a na osnovu procene, Vlada može da izdvoji viši jednokratni finansijski iznos za kazneno popravnog službenika koji je umro pri izvršenju službenih dužnosti.

3. Suprug ili supruga za koje se utvrdi da ih je izdržavao kazneno popravni službenik i deca mlađa od osamnaest (18) godina kazneno popravnog službenika koji je umro pri izvršenju službenih dužnosti imaju pravo na porodičnu penziju, ali samo do vrednosti od šezdeset posto (60%) bruto zarade.

4. Suprug ili supruga za koje se utvrdi da ih je izdržavao kazneno popravni službenik i deca mlađa od osamnaest (18) godina kazneno popravnog službenika koji je umro na radu imaju pravo na porodičnu penziju, ali samo do vrednosti 60% bruto zarade

5. Na predlog Ministarstva pravde, Vlada donosi podzakonski akt o utvrđivanju naknade za slučaj kazneno popravnog službenika koji je umro na radu ili pri izvršenju službenih dužnosti.

Član 229
Disciplinski postupak za kazneno popravne službenike

1. Postupak za sve disciplinske povrede u koje su uključeni kazneno popravni službenici vodi i odluku donosi Centralna kancelarija Kazneno popravne službe.
2. Disciplinske povrede, mere i postupak protiv kazneno popravnih službenika uređuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 230
Disciplinski postupak

1. Disciplinski postupak protiv zaposlenih (državnih službenika i kazneno popravnih službenika) kazneno popravnih ustanova vodi disciplinska komisija koju imenuje direktor kazneno popravne ustanove. O disciplinskoj odgovornosti odlučuju direktor kazneno popravne ustanove, na predlog disciplinske komisije.
2. Disciplinski postupak protiv direktora kazneno popravne ustanove i zaposlenih u Centralnoj kancelariji Kazneno popravne službe vodi disciplinska komisija koju imenuje generalni direktor. O disciplinskoj odgovornosti odlučuje generalni direktor na predlog disciplinske komisije.
3. Protiv odluke u disciplinskom postupku donete u prvom stepenu može da se uloži žalba generalnom direktoru u roku od 8 dana od dana prijema odluke.
4. Za razmatranje žalbi i davanje predloga u pogledu navoda iz žalbe i zakonitosti odluka donetih u disciplinskom postupku generalni direktor formira Komisiju za žalbe.
5. Odluka generalnog direktora povodom žalbe je konačna.

Član 231
Disciplinske mere

1. Komisija može da izrekne sledeće disciplinske mere:
 - 1.1. ukor;
 - 1.2. ukor uz pisanu opomenu;
 - 1.3. umanjenje ličnog dohotka do trideset posto (30%), imajući u vidu prirodu povrede;
 - 1.4. premeštaj u drugu kazneno popravnu ustanovu do šest (6) meseci;
 - 1.5. raspoređivanje na niže radno mesto;
 - 1.6. prekid radnog odnosa.

2. Komisija predlaže sankciju u skladu sa stepenom disciplinske odgovornosti i posledicama povrede.

Član 232

Javnost u radu Kazneno popravne službe i Službe za uslovne osude

1. Rad Kazneno popravne službe i Službe za uslovne osude je javan.
2. Ministar i generalni direktor Kazneno popravne službe, odnosno generalni direktor Službe za uslovne osude, neposredno ili preko lica koje ovlaste, obaveštavaju javno mnjenje o izvršenju sankcija, odnosno radu na uslovnim osudama, pod uslovom da to ne povređuje pravila o službenoj tajni, da ne ugrožava bezbednost ili održavanje reda u kazneno popravnim ustanovama u kojima se izvršavaju sankcije ili obavljaju poslovi na uslovnim osudama.
3. Generalni direktor Kazneno popravne službe i generalni direktor Službe za uslovne osude uz saglasnost ministra, imenuju glasnogovornika.
4. Sve informacije u vezi osuđenih i pritvorenih lica su poverljive, ne otkrivaju se i ne obznanjaju javnosti ili medijima.
5. Izuzetno od stava 3 ovog člana, Ministarstvo pravde može da obelodani poverljive informacije za medije ili druge grupe javnog informisanja ako je pružanje tih informacija u skladu sa opštim društvenim interesom. Takve poverljive informacije ne otkrivaju se ukoliko bi njihovo otkrivanje ugrozilo opšti red i bezbednost kazneno popravnih institucija ili ako bi otkrivanje tih informacija ugrozilo svrhu kažnjavanja.
6. Osuđena lica ne mogu da daju intervju za medije, ni za lokalne javne grupe ili druga lica, bez prethodno dobijene saglasnosti.
7. Ministar donosi podzakonski akt o tajnosti informacija, njihovom saopštavanju i otkrivanju i smernicama u pogledu medija.
8. Odredbe ovog člana ne utiču na ovlašćenja koja imaju zaštitnik građana, sudije i drugi službenici pravosuđa na osnovu važećeg Zakona o uvidu u službene dokumente, Zakona o zaštiti ličnih podataka i Krivičnog zakonika Kosova.
9. Ministar može da dozvoli uvid u dokumenta organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava u skladu sa aktom o kućnom redu kazneno popravnih ustanova.

Član 233

Posete lica ili grupa kazneno popravnim ustanovama

1. Generalni direktor ovlašćen je da odobri posete lica ili grupa kazneno popravnim ustanovama.
2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se za predstavnike državnih organa koji obavljaju poslove iz domena svojih nadležnosti.

3. Posebno treba obratiti pažnju na to da se omoguće posete predstavnika domaćih i stranih institucija i udruženja koje se bave zaštitom ljudskih prava, naučnih radnika koji se bave istraživanjem kriminala, predstavnika sredstava informisanja i studenata odnosnih fakulteta.

4. Osobama koje posećuju kazneno popravne ustanove generalni direktor može da dozvoli razgovor sa osuđenim licima ili sa određenim osuđenim licima, u prisustvu ili bez prisustva službenog osoblja.

Član 234

Odlikovanja, pohvale, nagrade i priznanja

1. Premijer, Ministar i generalni direktor ovlašćeni su da daju odlikovanja, pohvale, nagrade i priznanja kazneno popravnim službenicima, drugim zaposlenim u Kazneno popravnoj službi, domaćim i stranim fizičkim i pravnim licima koji su se istakli prema svojim zaslugama.

2. Premijer može da dodeli sledeća odlikovanja:

2.1. orden časti.

3. Ministar daje sledeća odlikovanja:

3.1. orden zasluge;

3.2. orden za hrabrost; i

3.3. orden za spašeni život.

4. Generalni direktor daje sledeća odlikovanja:

4.1. orden za istaknutu zaslugu;

4.2. orden pohvale u kazneno popravnom radu; i

4.3. orden za lojalnost službi.

POGLAVLJE XXIII SLUŽBA ZA USLOVNU SLOBODU

Član 235

Rad Službe za uslovnu slobodu

1. Služba za uslovnu slobodu je centralni administrativni organ podređen Ministarstvu.

2. Služba za uslovnu slobodu je odgovorna za obavljanje sledećih zadataka:

- 2.1 organizovanje, sprovođenje i nadgledanje izvršenja alternativnih kazni i društvene reintegracije osuđenih lica (probni poslovi);
 - 2.2 priprema socijalnih anketa u društvu i izveštaja o kažnjavanju izvršilaca krivičnih dela;
 - 2.3 procenu kriminogenog rizika i procenu za utvrđivanje potreba za tretmanom prema izvršiocima krivičnih dela;
 - 2.4 izvršenje mera različitosti i vaspitnih mera prema maloletnicima;
 - 2.5 nadzor i pomaganje osuđenim licima u toku izdržavanja alternativne kazne;
 - 2.6 nadzor i pomaganje prestupnicima koji su zavisnici droge ili alkohola koji prolaze kroz obavezan rehabilitacioni tretman koji se sprovodi na slobodi;
 - 2.7 nadzor i pomaganje osuđenim licima na uslovnom otpustu;
 - 2.8 izrada individualnih programa nadzora;
 - 2.9 pisanje izveštaja o izvršenju alternativnih kazni za lica na uslovnom otpustu i lica puštena iz zatvora za tužilaštva, sudove i komisije za uslovno puštanje na slobodu;
 - 2.10 savetovanje i podrška osuđenim licima na završetku njihove kazne;
 - 2.11 vođenje evidencija i registara o izvršenju alternativnih mera i kazni u elektronskom sistemu za vođenje podataka;
 - 2.12 razne druge poslove koje dobije od ministra.
3. Ministarstvo pravde i Služba za uslovnu slobodu sarađuju na izvršenju poslova vezanim za uslovne slobode sa državnim organima, naučnim i drugim institucijama, organima lokalne samouprave i drugim institucijama i fizičkim licima i razmenjuju relevantne informacije.
4. Služba za uslovnu slobodu ima status pravnog lica.
5. Služba za uslovnu slobodu ima svoju identifikacionu oznaku i ima sedište u Prištini.
6. Unutrašnja organizacija i sistematizacija Službe za uslovnu slobodu i regionalnih kancelarija uređena je posebnim aktom koji usvaja ministar. U tom aktu je kao posebno poglavlje predviđen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu.

Član 236

Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu

1. Radom Službe za uslovnu slobodu rukovodi generalni direktor Službe za uslovnu slobodu.

2. Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu imenuje se na osnovu konkursa koji raspisuje Ministarstvo pravde u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi za imenovanje na visoke rukovodeće pozicije u državnoj službi Republike Kosovo. Stručna ocenjivačka komisija sastoji se od profesionalnih predstavnika iz Ministarstva pravde, Službe za uslovnu slobodu, sudije Apelacionog suda, državnog tužioca i profesora sa Pravnog fakulteta krivično pravnog smera.

3. Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu imenuje se na vreme od pet (5) godina uz mogućnost reizbora.

4. Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu za svoj rad neposredno je odgovoran ministru.

5. Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu rukovodi, upravlja i kontroliše rad Službe za uslovnu slobodu i sva pitanja vezana za Službu za uslovnu slobodu.

Član 237

Uslovi za imenovanje generalnog direktora Službe za uslovnu slobodu

1. Dužnosti generalnog direktora Službe za uslovnu slobodu može da vrši lice (kandidat) koji ispunjava sledeće uslove:

1.1. da je državljanin Republike Kosovo;

1.2. da ima fakultetsko obrazovanje;

1.3. da ima osam (8) godina stručnog radnog iskustava od koji najmanje pet (5) godina na rukovodećim poslovima;

1.4. da nije član nijedne političke partije;

1.5. da ima moralnu i profesionalnu reputaciju i da nije kažnjavan za krivično delo.

Član 238

Struktura organizacije Službe za uslovnu slobodu

1. Za izvršenje poslova i zadataka iz delokruga nadležnosti Službe za uslovnu slobodu osnivaju se sledeće osnovne organizacije:

1.1 Centralna kancelarija Službe za uslovnu slobodu sa sedištem u Prištini; i

1.2 regionalne kancelarije za uslovnu slobodu.

2. Unutrašnja organizacija i sistematizacija Službe za uslovnu slobodu i regionalnih kancelarija za uslovnu slobodu uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Službi za uslovnu slobodu koji usvaja ministar u posebnom poglavlju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu.

3. Centralna kancelarija Službe za uslovnu slobodu prati i nadzire zakonitost rada i radnji u organizacionim jedinicama Službe za uslovnu slobodu i regionalnim kancelarijama za uslovnu slobodu.

4. U Centralnoj kancelariji Službe za uslovnu slobodu uspostavljaju se direkcije i sektori. Radom direkcija rukovode načelnici koje imenuje generalni direktor Službe za uslovnu slobodu.

5. Generalni direktor Službe za uslovnu slobodu ujedno je i načelnik Centralne kancelarije Službe za uslovnu slobodu.

6. Regionalne kancelarije za uslovnu slobodu, koje obavljaju poslove vezane za uslovnu slobodu u sklopu nadležnosti Službe za uslovnu slobodu osnivaju se odlukom ministra za teritoriju pod jurisdikcijom osnovnih sudova. Radom regionalnih kancelarija za uslovnu slobodu rukovode načelnici kancelarija koje imenuje generalni direktor Službe za uslovnu slobodu na osnovu konkursa koji se raspisuje u skladu sa Zakonom o državnoj službi.

Član 239

1. Osoblju Službe za uslovnu slobodu, zbog rizika, značaja i posebnih uslova rada, na svakih dvanaest (12) meseci rada računa se šesnaest (16) meseci staža osiguranja, dok se u obračunu zarada obezbeđuje određen dodatak na zaradu.

2. Kategorizacija osoblja koje ostvaruju beneficije predviđene u stavu 1 ovog člana uređuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi ministar.

POGLAVLJE XXIV NADZOR NAD RADOM KAZNENO POPRAVNIH USTANOVA

Član 240 Administrativni nadzor

1. Administrativni nadzor nad radom kazneno popravnih ustanova obavlja Centralna kancelarija Službe za uslovnu slobodu u skladu sa zakonskim odredbama.

2. U sprovođenju administrativnog nadzora, naročito zakonitosti rada i radnji, zakonitosti akata iz domena nadležnosti direktora kazneno popravnih ustanova, uspešnosti i adekvatnosti rada u obavljanju poslova iz delokruga delatnosti kazneno popravnih ustanova.

3. Nadzor u pogledu pružanja zdravstvene zaštite zatvorenika vrši ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, a nadzor nad programima školovanja osuđenih lica i njihovo sprovođenje vrši ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

Član 241 **Stručni savet**

U cilju praćenja, istraživanja i razvoja sistema za izvršenje krivičnih sankcija osniva se stručni savet iz redova naučnih ustanova, sudova, organa uprave, profesionalnih udruženja, građanskog društva i drugih institucija koje se bave pitanjima iz oblasti kriminala i obrazovanja osuđenih lica.

Član 242 **Interna inspekcija kazneno popravnih ustanova**

1. Ministarstvo osniva Inspektorat za nadzor nad radom kazneno popravnih ustanova (u daljem tekstu: Inspektorat).
2. Inspektorat je posebna organizaciona struktura i radi u sastavu Ministarstva pravde. Radom Inspektorata rukovodi generalni inspektor.
3. Izbor i razrešenje generalnog inspektora i drugih inspektora vrši se u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi za radna mesta na rukovodećem nivou.
4. Aktivnosti inspekcije shodno ovom Zakonu i podzakonskim aktima donetim za njegovo sprovođenje vrši Ministarstvo preko inspektora.
5. Na mesto generalnog inspektora može se izabrati lice koje ima fakultetsko obrazovanje i najmanje sedam (7) godina radnog iskustva, od čega četiri (4) godine na rukovodećim mestima.
6. Za inspektora se može izabrati lice koje ima fakultetsko obrazovanje i najmanje tri (3) godine odgovarajućeg radnog iskustva.

Član 243 **Prava i dužnosti inspektora**

1. Ministarstvo vrši nadzor nad sprovođenjem zakonskih propisa i profesionalnog rada u radu kazneno popravnih ustanova čime se obezbeđuje jedinstveni sistem za izvršenje krivičnih sankcija, prenošenje pozitivnih iskustava, analiza i praćenje rada više organizacionih jedinica među kazneno popravnim ustanovama i pružanje stručne pomoći u tim jedinicama.
2. Inspektori vrše nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog Zakona, podzakonskih akata donetih za njegovu primenu i imaju ovlašćenja:
 - 2.1. da uđu u svako doba i bez najave u sve prostorije i prostore Kazneno popravne Službe u cilju vršenja inspekcije;
 - 2.2. da nalože da se utvrđeni propusti i nedostaci otklone u roku koji oni odrede;

2.3. da provere svaki slučaj posebno, uvek kada se javi sumnja o kršenju zakona. Inspektor pokreće postupak bilo po službenoj dužnosti ili na inicijativu zainteresovanog lica;

2.4. da preporuče odgovornim subjektima preduzimanje disciplinskih mera u skladu sa hijerarhijskom strukturom.

3. Subjekt kojem je naložen da otkloni nedostatke i nepravilnosti iz stava 2, podstav 2.2. ovog člana dužan je da nakon otklanjanja nedostataka i nepravilnosti obavesti inspektora u roku koji odredi inspektor, a koji ne može da bude duži od osam (8) dana.

4. Inspektor je dužan da:

4.1. sastavi zapisnik o izvršenju inspeksijskog nadzora.

4.2. čuva kao tajnu sve podatke koje sazna tokom vršenja inspeksijskih poslova, a koji su unutrašnjim aktima određeni kao poverljivi. Otkrivanje tih informacija vrši se samo pred organima određenim zakonom.

4.3. piše redovne izveštaje za stalnog sekretara i najmanje jednom u tri (3) meseca za Ministarstvo pravde u vezi sa njegovim nalazima.

5. Nadzor nad radom kazneno popravnih ustanova u vezi kontrole finansijskog poslovanja, radnih odnosa, zaštite na radu, zdravstvene zaštite i sanitarnih uslova osuđenih lica i pritvorenih lica, uslova i načina njihovog prijema i ishrane, obavljaju organi ovlašćeni za te poslove posebnim propisima.

Član 244

Samostalnost i nepristrasnost

1. Inspektori su u vršenju svojih dužnosti samostalni i nepristrasni, nezavisno od bilo kakvog uplitanja koje može da utiče na njih bilo neposredno ili posredno.

2. Inspektori treba da obavljaju svoje dužnosti profesionalno i uz punu odgovornost i da ne dopuste bilo kakvo uplitanje koje može da utiče na njihovo pravilno odlučivanje ili rezultat kontrole.

3. U obavljanju svojih zadataka inspeksijskog nadzora, inspektori su samostalni i preduzimaju radnje na osnovu zakona i drugih propisa. Zbog opasnosti na radu, važnosti poslova i posebnih uslova rada, ministar svojom odlukom utvrđuje dodatni iznos na lične zarade inspektora.

4. Putem inspekcije vrši se još i godišnje ocenjivanje svake kazneno popravne ustanove putem:

4.1. utvrđivanja da li su radnje vršene efikasno, posebno kada se radi o prijemu, primeni disciplinskih kazni, pitanjima bezbednosti, pružanju zdravstvenih i medicinskih usluga i pružanju obrazovne i socijalne pomoći;

4.2. ispitivanjem pouzdanosti finansijskih i rukovodećih informacija;

- 4.3. proveravanjem da li se sredstva kojima raspolaže Kazneno popravna služba Kosova kontrolišu i da li su osigurana od gubitka, posebno kod održavanja i čišćenja objekata;
 - 4.4. procenjivanjem efikasnog korišćenja ljudskih resursa;
 - 4.5. proverom da li su postignuti utvrđeni ciljevi programa.
5. Podzakonski akt o obavljanju inspekcijskog nadzora rada kazneno popravnih ustanova donosi ministar.

Član 245

1. U obavljanju nadzora, direktor kazneno popravne ustanove i svi zaposleni su obavezni da sarađuju sa inspektorima u izvršenju njihovih ovlašćenja i obaveza, da im stave na raspolaganje celokupnu dokumentaciju i potrebne podatke da im omoguće neometani rad.
2. U sprovođenju nadzora, inspektori mogu da razgovaraju sa osuđenim licima bez prisustva osoblja kazneno popravnih ustanova i sa svim zaposlenima u kazneno popravnim ustanovama bez prisustva njihovih neposrednih starešina ili rukovodilaca kazneno popravnih ustanova.
3. Kad procene da je to potrebno, inspektori mogu da od lica iz stava 2 i ovog člana uzmu izjave na zapisnik.

Član 246

1. Zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru dostavlja se ministru, generalnom direktoru i direktoru kazneno popravnih ustanova u kojima je izvršen taj nadzor.
2. Kazneno popravna ustanova dužna je da postupi shodno naloženim merama i ostavljenim rokovima i da o istom napismeno obavesti Inspektorat.
3. Direktor kazneno popravne ustanove može da protiv naloženih mera i ostavljenih rokova podnese prigovor ministru u roku od osam (8) dana od dana prijema zapisnika. Prigovor ne zadržava izvršenje naloženih mera.
4. U skladu sa navodima iz prigovora, ministar može da obustavi izvršenje naloženih mera ili da odredi druge rokove za izvršenje naloženih mera ili da naloži izvršenje drugih mera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.
5. Prigovor zadržava izvršenje naloženih mera, osim u slučaju kad je u izveštaju procinjeno da se na taj način ne izbegava neposredna opasnost po život i zdravlje ili po imovinu, i kad je to u interesu bezbednosti kazneno popravne ustanove.

Član 247

1. Ako se u postupku nadzora utvrdi da kazneno popravna ustanova ne ispunjava propisane zdravstvene i higijenske uslove, ili ako je u suštini ugrožena bezbednost, ministar može da donese odluku o privremenoj obustavi rada kazneno popravne ustanove i da izvrši transfer osuđenih ili pritvorenih lica u neku drugu kazneno popravnu ustanovu.
2. Ako je u kazneno popravnoj ustanovi smanjena bezbednost, ministar može da smeni sa dužnosti direktora kazneno popravne ustanove i da privremeno imenuje drugo lice koje će da vrši dužnost direktora kazneno popravne ustanove.

Član 248

1. Nadzor nad zaštitom ljudskih prava i situacijom u tom pogledu i nad uslovima pod kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mere izrečene u krivičnom postupku obavlja službenik za prava osuđenih lica u Kancelariji za ljudska prava pri Ministarstvu.
2. Službenik za prava osuđenih lica obavlja nadzor u vezi zaštite ljudskih prava i situacije u tom pogledu i u vezi uslova pod kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mere izrečene u krivičnom postupku u kazneno popravnim ustanovama samostalno ili u saradnji sa nadležnim inspektorom ili sa međunarodnim ili drugim institucijama koje su nadležne za praćenje i sprovođenje ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa Zakonom i sa odnosnim međunarodnim instrumentima.
3. Službenik za prava osuđenih lica je samostalan u svom radu, a nadležni organi i institucije su dužni da obezbede sve podatke koje su od važnosti za njegov rad.
4. Službenik za prava osuđenih lica podnosi izveštaj o svom radu rukovodiocu kancelarije za ljudska prava pri Ministarstvu i generalnom sekretaru.

ŠESTI DEO

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE XXV

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 249

Podzakonske akte

1. Ministarstvo donosi podzakonske akte za sprovođenje ovog Zakona u roku od dvanaest (12) meseci od njegovog stupanja na snagu.

2. Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim Zakonom, primenjuju se odredbe donete na osnovu postojećih propisa, ako nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

3. Ministar obrazovanja uz saglasnost ministra pravde donosi podzakonski akt kojim se uređuje školovanje osuđenih lica (član 83. stav 7) u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 250

Izvršavanje kazni koje je počelo pre dana stupanja na snagu ovog Zakona, a nije okončano do tog datuma, nastavlja se i završava u skladu sa odredbama Zakona, osim ako su odredbe važećeg zakona povoljnije za osuđeno lice.

Član 251

Stupanjem na snagu ovog Zakona, osim ako propisani rok i dalje teče, taj period se računa u skladu sa odredbama ovog Zakona, osim ako je prethodni rok bio duži ili ako je odredbama ovog Poglavlja drugačije predviđeno.

Član 252

1. Stupanjem na snagu ovog Zakona nastavljaju sa radom kazneno popravne ustanove u Republici Kosovo, i to:

- 1.1 Kazneno popravni centar Dubrava - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa;
- 1.2 Kazneno popravni centar Lipljan - kazneno popravna ustanova poluotvorenog tipa;
- 1.3 Kazneno popravni centar Smrekovnica - kazneno popravna ustanova otvorenog tipa;
- 1.4 Zatvor visokog obezbeđenja - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa sa maksimalnom fizičkim i tehničkim obezbeđenjem;
- 1.5 Centar za pritvor Lipljan - kazneno popravna ustanova zatvorenog i poluotvorenog tipa;
- 1.6 Centar za pritvor Priština - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa;
- 1.7 Centar za pritvor Prizren - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa;
- 1.8 Centar za pritvor Gnjilane - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa;
- 1.9 Centar za pritvor Peć - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa;
- 1.10 Centar za pritvor Mitrovica - kazneno popravna ustanova zatvorenog tipa.

Član 253
Odredbe o stavljanju van snage

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija objavljen u Službenom listu Republike Kosovo br. 79/2010 i Zakon o organizovanju i radu ekonomskih jedinica u institucijama za izvršenje krivičnih sankcija („Službeni list KSAK“ br. 46/77).

Član 254
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 04/L-149
29. juli 2013. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI